

ZDRAVSTVENI DOM IDRIJA

POSLOVNO, FINANČNO IN STROKOVNO POROČILO ZA LETO 2016

URŠKA MOČNIK,
Direktorica

Idrija; 25. februar 2017

A.	POSLOVNO POROČILO.....	4
1	UVOD.....	4
1.1	Poslovni cilji v letu 2016	5
2	ORGANIZIRANOST ZDRAVSTVENEGA DOMA IDRJA	6
2.1	Zakonske podlage.....	6
2.2	Poslanstvo	7
2.3	Organiziranost	7
3	REALIZACIJA NAČRTA PROGRAMOV ZDRAVSTVENE DEJAVNOSTI ZA LETO 2016.....	9
4	IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA V LETU 2016.....	11
4.1	Bilanca stanja.....	11
4.2	Razmerje med prihodki in odhodki	12
4.3	Kazalniki poslovanja	12
5	PRIHODKI.....	13
6	ODHODKI	13
6.1	Struktura odhodkov.....	13
6.2	Stroški dela	14
6.3	Stroški materiala.....	14
6.4	Stroški storitev.....	16
7	INVESTICIJE	16
8	JAVNA NAROČILA	18
9	ČLOVEŠKI VIRI.....	18
9.1	Izobrazbena struktura	18
9.2	Plačni sistem.....	19
9.3	Štipendiranje, pripravništvo in podiplomsko izobraževanje	20
9.4	Strokovna izobraževanja	20
9.5	Odsotnost z dela.....	20
10	VAROVANJE ZDRAVJA.....	20
11	KAKOVOST	21
11.1	Interni akti	21
11.2	Zadovoljstvo uporabnikov	21
11.3	Pritožbe in pohvale uporabnikov	22
12	STROKOVNI SVET IN STROKOVNO DELO ZAPOSLENIH.....	22
13	INŠPEKCIJSKI NADZORI	23
13.1	Inšpekcijski nadzori.....	23
13.2	Finančni nadzori ZZS.....	23
13.3	Notranja revizija	24
1	POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM	25
3.	Evidenčni izkazi:.....	25

2	REZULTAT POSLOVANJA	25
3	BILANCA STANJA.....	26
3.1	Bilanca stanja.....	26
4	IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV	29
4.1	Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov.....	29
4.1.1	Celotni prihodki	29
4.1.2	Celotni odhodki	30
4.1.3	Rezultat poslovanja	34
4.2	IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI	34
5	IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA.....	35
6	IZKAZ RAČUNA FINANCIRANJA DOLOČENIH UPORABNIKOV	36
6.1	Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov.....	36
7	Predlog razporeditve presežka prihodkov v letu 2016.....	36
7.1	Izračun po ZIPRS1718	36
7.2	Predlog razporeditve ugotovljenega presežka za 2016 po obračunskem načelu	36
C.	STROKOVNO POROČILO	37
1.	STATISTIČNI PODATKI	37
2.	OBRAVNAVA PO DIAGNOZAH	38
3.	CEPLJENJA	39
3.	AMBULANTA ZA NUJNO MEDICINSKO POMOČ.....	39
4.	DRUŽINSKA MEDICINA	40
5.	REFERENČNE AMBULANTE	42
6.	CENTER ZA PROMOCIJO ZDRAVJA	43
D.	ZAKLJUČEK	55
	<i>Slika 1: Struktura sredstev na dan 31.12.2016 in primerjava z leti 2014 in 2015 .....</i>	<i>11</i>
	<i>Slika 2: Struktura virov sredstev na dan 31.12.2016 in primerjava z leti 2013 in 2014 .....</i>	<i>11</i>
	<i>Slika 3: Struktura prihodkov ZD Idrija za leto 2016 .....</i>	<i>13</i>
	<i>Slika 4: Struktura odhodkov ZD Idrija v letu 2016 .....</i>	<i>13</i>
	<i>Slika 5: Strošek za zdravila in laboratorijski material v obdobju 2013 – 2016 .....</i>	<i>15</i>
	<i>Slika 6: Delež skupin medicinskega materiala v 2016 .....</i>	<i>15</i>
	<i>Slika 7: Delež skupin nemedicinskega materiala v 2016 .....</i>	<i>16</i>
	<i>Slika 8: Znesek investicij v obdobju 2012 do 2016 (v EUR) .....</i>	<i>18</i>
	<i>Slika 10: Starostna struktura opredeljenih oseb za obdobje 2010 do 2016 .....</i>	<i>37</i>
	<i>Slika 11: Število obiskov v obdobju 2006 do 2016 .....</i>	<i>38</i>
	<i>Tabela 1: Realizacija storitev v točkah/količnikih po dejavnostih za leto 2016 in primerjava z letom 2015.....</i>	<i>10</i>
	<i>Tabela 2: Kazalniki poslovanja za leto 2016 in primerjava z leti 2013, 2014 in 2015 .....</i>	<i>12</i>
	<i>Tabela 3: Poraba medicinskega materiala za leti 2015 in 2016.....</i>	<i>15</i>

<i>Tabela 5: Investicije v letu 2016</i>	17
<i>Tabela 6: Investicije po skupinah za obdobje 2012 do 2016 (v EUR):</i>	17
<i>tabela 1: Primerjava stopnje osnovnih sredstev v EUR odpisanosti</i>	28
<i>Tabela 8: Število pregledanih bolnikov in obiskov v obdobju 2006 do 2016</i>	38
<i>Tabela 9: Število primerov diagnoz po posameznih skupinah mednarodne klasifikacije bolezni (MKB) za leto 2016</i>	38
<i>Tabela 10: Število cepljenj (odmerkov) proti gripi, tetanusu, klopnemu in humanemu papiloma virusu za obdobje 2009 – 20116</i>	39
<i>Tabela 11: Intervencije nujne medicinske pomoči za obdobje 2006 do 2016</i>	40

A. POSLOVNO POROČILO

1 UVOD

Zdravstveni dom Idrija (v nadaljevanju ZD Idrija) je v letu 2016 ponovno posloval zelo uspešno. Pozitiven poslovni izid je posledica različnih, sinergističnih dejavnikov: nemotenega izpolnjevanja finančnih obveznosti s strani največjega plačnika – Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, dobre realizacije zdravstvenih storitev v skladu z letno pogodbo z ZZZS, prihodkov s strani zdravstvenih storitev na trgu in samoplačniških storitev ter učinkovitega obvladovanja stroškov.

Svet zavoda ZD Idrija je poslovni načrt za leto 2016 sprejel aprila in z rebalansom še septembra 2016. Del načrtovanih odhodkov je v tem letu zaradi še nedokončanih investicijskih del ostal nerealiziran, zato smo sredstva rezervirali in bodo namensko porabljena v tem letu.

Okrevanje gospodarstva in tudi v lanskem letu optimistična družbeno gospodarska klima sta imela pozitiven učinek tudi na delo in aktivnosti v ZD Idrija.

ZD Idrija je v lanskem letu pridobil povečan obseg programa fizioterapije in na novo program kliničnega farmacevta. Je eden redkih zdravstvenih domov v Sloveniji, v katerem so vse ambulante splošne in družinske medicine hkrati tudi referenčne ambulante.

V lanskem letu smo v stavbo, medicinsko opremo in neopredmetena osnovna sredstva investirali 365.688 EUR finančnih sredstev.

Dokončali smo I. fazo energetske sanacije, uredili dodaten prostor za odzem v laboratoriju v Idriji, prenovili tlake v pritličju zdravstvene postaje Cerčno, garderobne in kartotečne omare, kupili monitor za spremljanje ogroženih pacientov v ambulanti NMP, linearno sondo za ultrazvok in kolposkop v ginekologiji, ter več sterilizatorjev in avtoklav za potrebe zobozdravstvene službe in izdelali programsko platformo Power buissines intelligence (Power BI).

Izdelan je bil tudi načrt za prenovo mansarde v ZP Cerčno, vendar smo po že zaključenem postopku javnega naročanja v dogovoru z Občino Cerčno postopek ustavili zaradi odločitve o selitvi zdravstvene postaje v novo stavbo.

Načrtovali smo tudi izvedbo II. in III. faze energetske sanacije, vendar smo projekt prekinili zaradi predvidenega državnega razpisa za sofinanciranje projektov energetske sanacije javnih ustanov, ki bo objavljen v letošnjem letu.

V letu 2016 smo zaposlili dve mladi zdravnici po opravljenem strokovnem izpitu in dve novi zdravnici specializantki. Oktobra se je pri nas zaposlil zdravnik specialist urgentne medicine, ki je prevzel tudi vodenje ambulante NMP.

S tem smo uresničili enega od glavnih strateških ciljev ZD Idrija – popolno ločitev službe nujne medicinske pomoči od ambulant družinske medicine.

Nadaljevali smo s projektom Kakovost. Projekt zaradi pomanjkanja časa vodij, ki večinoma pripravljajo dokumente, tudi v lanskem letu še ni bil v celoti zaključen.

V sodelovanju z Medobčinskim društvom slepih in slabovidnih Nova Gorica smo celostno pristopili k ureditvi ZD Idrija na način, da bosta tako stavba kot komuniciranje invalidom prijazni.

1.1 Poslovni cilji v letu 2016

V Zdravstvenem domu Idrija smo si v letu 2016 prizadevali doseči naslednje cilje:

- uravnoteženo poslovanje javnega zavoda ZD Idrija;
- optimalno realizacijo zdravstvenih storitev v skladu s pogodbo do ZZS;
- ob tem optimalno obvladovanje stroškov, med njimi stroškov dela, materiala in zunanjih storitev;
- izboljšanje kakovosti zdravstvenih storitev in zadovoljstva uporabnikov;
- izboljšanje dostopnosti do storitev uporabnikom na primarni in specialistični ravni;
- skrajšanje časa čakanja na pregled pri zdravniku,
- uvedba sistema triaže v ambulanti za nujno medicinsko pomoč;
- širitev programa diabetologije in pulmologije v skladu z dejansko realizacijo oziroma potrebami populacije;
- pridobitev dodatnih specialističnih programov (okulistika, ortopedija, radiologija in nevrologija);
- ohranjanje oziroma povečanje števila zdravnikov z zaposlovanjem zdravnikov specializantov;
- omogočanje stalnega strokovnega izpopolnjevanja zaposlenih z internimi usposabljanji in izobraževanji ter udeležbo na zunanjih strokovnih izobraževanjih z namenom ohranjanja in izboljševanja strokovnosti dela zaposlenih;
- nakup nujno potrebne medicinske in nemedicinske opreme;
- nadaljnja informatizacija poslovanja z namenom doseganja brezpapirnega poslovanja;
- nadaljevanje energetske sanacije stavbe ZD Idrija na lokaciji v Idriji;
- ureditev mansarde zdravstvene postaje v Cerknem ter
- izvajanje priporočil, ki izhajajo iz poročila notranje revizije.

2 ORGANIZIRANOST ZDRAVSTVENEGA DOMA IDRİJA

2.1 Zakonske podlage

a) Zakonske podlage za izvajanje dejavnosti zavodov:

- Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, [8/96](#), [36/00](#) – ZPDZC in [127/06](#) – ZJZP)
- Zakon o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. [23/05](#) – uradno prečiščeno besedilo, [15/08](#) – ZPacP, [23/08](#), [58/08](#) – ZZdrS-E, [77/08](#) – ZDZdr, [40/12](#) – ZUJF, [14/13](#) in [88/16](#) – ZdZPZD)
- Zakon o zdravniški službi (Uradni list RS, št. [72/06](#) – uradno prečiščeno besedilo, [15/08](#) – ZPacP, [58/08](#), [107/10](#) – ZPPKZ, [40/12](#) – ZUJF in [88/16](#) – ZdZPZD)
- Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. [72/06](#) – uradno prečiščeno besedilo, [114/06](#) – ZUTPG, [91/07](#), [76/08](#), [62/10](#) – ZUPJS, [87/11](#), [40/12](#) – ZUJF, [21/13](#) – ZUTD-A, [91/13](#), [99/13](#) – ZUPJS-C, [99/13](#) – ZSVarPre-C, [111/13](#) – ZMEPIZ-1, [95/14](#) – ZUJF-C in [47/15](#) – ZZSDT)
- Določila Splošnega dogovora za leto 2015 z aneksi in določila Splošnega dogovora za leto 2016
- Pogodbe o izvajanju programa zdravstvenih storitev za pogodbeno leto 2015 in 2016 z ZZS,
- Kolektivna pogodba za zdravnike in zobozdravnike v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. [14/94](#), [15/94](#), [18/94](#) – ZRPJZ, [22/96](#), [23/96 – popr.](#), [39/98](#), [46/98 – popr.](#), [39/99](#) – ZMPUPR, [97/00](#), [43/06](#) – ZKoIP, [60/08](#), [5/12](#), [40/12](#) in [46/13](#))
- Kolektivna pogodba za dejavnost zdravstva in socialnega varstva Slovenije (Uradni list RS, št. [15/94](#), [18/94](#) – ZRPJZ, [57/95](#), [19/96](#), [56/98](#), [76/98](#), [39/99](#) – ZMPUPR, [102/00](#), [62/01](#), [43/06](#) – ZKoIP, [60/08](#), [75/08](#), [107/11](#), [40/12](#), [46/13](#) in [106/15](#))
- Kolektivna pogodba za zaposlene v zdravstveni negi (Uradni list RS, št. [60/98](#), [73/98](#), [39/99](#) – ZMPUPR, [63/99](#), [73/00](#), [43/06](#) – ZKoIP, [60/08](#), [107/11](#), [40/12](#) in [46/13](#)) Kolektivna pogodba za zaposlene v zdravstveni negi (Uradni list RS, št. 60/1998)

b) Zakonske in druge pravne podlage za pripravo finančnega načrta:

- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. [11/11](#) – uradno prečiščeno besedilo, [14/13 – popr.](#), [101/13](#), [55/15](#) – ZFisP in [96/15](#) – ZIPRS1617)
- Zakon o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2016 in drugih ukrepih v javnem sektorju (Uradni list RS, št. [90/15](#))
- Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. [23/99](#), [30/02](#) – ZJF-C in [114/06](#) – ZUE) Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. [23/99](#), [30/02](#) – ZJF-C in [114/06](#) – ZUE)
- Zakon o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (Uradni list RS, št. [33/11](#)),
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2016 in 2017 (Uradni list RS, št. [96/15](#), [46/16](#) in [80/16](#) – ZIPRS1718)

- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. [108/09](#) – uradno prečiščeno besedilo, [13/10](#), [59/10](#), [85/10](#), [107/10](#), [35/11](#) – ORZSPJS49a, [27/12](#) – odl. US, [40/12](#) – ZUJF, [46/13](#), [25/14](#) – ZFU, [50/14](#), [95/14](#) – ZUPPJS15 in [82/15](#))
- Navodilo o pripravi finančnih načrtov posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, št. 91/00 in 122/00),
- Slovenski računovodski standardi (Uradni list RS, št. [118/05](#), [10/06 – popr.](#), [58/06](#), [112/06 – popr.](#), [112/06 – popr.](#), [3/07](#), [12/08](#), [119/08](#), [1/10](#), [90/10 – popr.](#), [80/11](#), [2/12](#), [64/12](#), [94/14](#), [2/15 – popr.](#), [95/15](#) in [98/15](#))
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. [115/02](#), [21/03](#), [134/03](#), [126/04](#), [120/07](#), [124/08](#), [58/10](#), [60/10 – popr.](#), [104/10](#), [104/11](#) in [86/16](#))
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. [112/09](#), [58/10](#), [104/10](#), [104/11](#), [97/12](#), [108/13](#), [94/14](#), [100/15](#) in [84/16](#))
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Uradni list RS, št. [134/03](#), [34/04](#), [13/05](#), [114/06](#) – ZUE, [138/06](#), [120/07](#), [112/09](#), [58/10](#), [97/12](#) in [100/15](#))
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS, št. [45/05](#), [138/06](#), [120/07](#), [48/09](#), [112/09](#), [58/10](#), [108/13](#) in [100/15](#))
- Pravilnik o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, 46/03)
- Navodilo v zvezi z razmejitvijo dejavnosti javnih zdravstvenih zavodov na javno službo in tržno dejavnost Ministrstva za zdravje (Št. 012-11/2010-20 z dne 15. 12. 2010)

c) **Interni akti zavoda**

- Odlok o ustanovitvi ZD Idrija
- Statut ZD Idrija

2.2 Poslanstvo

Osnovno poslanstvo ZD Idrija je občanom občin Idrija in Cerkno ter drugim uporabnikom v okviru materialnih danosti zagotoviti najvišjo mogočo kakovost zdravstvenega varstva na primarni ravni.

2.3 Organiziranost

Zdravstveni dom Idrija izvaja zdravstveno dejavnost na primarni ravni zdravstvenega varstva. Za občane je najpomembnejša dejavnost zagotavljanje neprekinjenega zdravstvenega varstva oziroma služba nujne medicinske pomoči. V ZD Idrija menimo, da območje idrijske in cerkljanske potrebuje močan urgentni center. Novi Pravilnik o službi nujne medicinske pomoči (Ur. List RS 81/2016) za območje, kjer nujno medicinsko pomoč zagotavlja ZD Idrija, predvideva vzpostavitev satelitskega urgentnega centra in ukinja dosedanjo dežurno službo.

V ZD Idrija smo v lanskem letu uspeli končno zagotoviti popolno ločitev ambulante NMP od ambulant družinske medicine, sprva ob vključevanju mladih zdravnikov in nato z zaposlitvijo prvega specialista urgentne medicine. Na tak način smo uspeli pomembno razbremeniti družinske zdravnike, tako da se le-ti v delo službe NMP zdaj praviloma vključujejo le še kot dodatni urgentni zdravniki in imajo zato več časa za svoje ambulantno delo in obravnavo pacientov, ki so opredeljeni pri njih.

Glavnino dejavnosti v ZD Idrija predstavlja delo ambulant izbranih zdravnikov v družinski medicini, vključno s tremi domovi starejših občanov, in pediatriji oziroma šolski medicini. Nosilci teh ambulant so pediatrija, specialistka šolske medicine in osem zdravnikov specialistov družinske oziroma splošne medicine. Vse ambulante splošne in družinske medicine so obenem tudi referenčne ambulante. Spremenjen način dela v teh ambulantah s poudarkom na preprečevanju in zgodnjem odkrivanju kroničnih nenalezljivih bolezni je s strani pacientov zelo dobro sprejet in že kaže ugodne rezultate.

Ambulanta za zdravstveno varstvo žensk deluje z dvema nosilcema, specialistoma ginekologije in porodništva.

Dejavnost medicine dela, prometa in športa je tudi v lanskem letu po odhodu zdravnika specialista potekala okrnjeno v dveh ambulantah. V delo ambulante sta se vključevali zdravnica specialistka in specializantka, ki sta zaposleni v ZD Idrija in dve zdravnici specialistki, ki sta bili pogodbeni sodelavki.

Zobozdravstvena služba obsega dve ambulanti za mladinsko in tri ambulante za odraslo zobozdravstvo. Visoka (s strani države predpisana) glavarina pa po drugi strani vodi v problem dostopnosti pacientov do svojega zobozdravnika, saj posameznik lahko pride na pregled le enkrat do dvakrat letno. Kar pa je za marsikoga lahko premalo, zato naši uporabniki nemalokrat izražajo nezadovoljstvo z organizacijo zobozdravstvene službe.

Nosilka edine specialistične dejavnosti v ZD Idrija je zdravnica specialistka interne medicine. Delo v ambulantah za zdravljenje bolnikov s sladkorno in s pljučnimi boleznimi ter bolnikov na trajnem antikoagulantnem zdravljenju je skupaj s sodelavci postavila na nove, visoko strokovne in bolj kakovostne temelje kot kdaj koli prej.

Poleg teh sta v ZD Idrija delovali še dve samoplačniški ambulanti (ultrazvok in ortopedija), v katerih kot zunanji sodelavci delajo zdravniki specialisti iz bolnišnic.

Kljub prizadevanjem vodstva (obiski na Ministrstvu za zdravje, predlogi za širitev oziroma nove programe zdravstvene dejavnosti) nam tudi v lanskem letu ni uspelo pridobiti programov nekaterih specialističnih dejavnosti (ultrazvok, ortopedija, nevrologija, okulistika), saj je

stališče Ministrstva do širitve specialističnih programov zdravstvene dejavnosti na primarni ravni izrazito odklonilno.

Enako pomembne kot ambulate, so za izvajanje zdravstvene dejavnosti tudi podporne strokovne službe: rentgenska in laboratorijska diagnostika ter fizioterapija, zdravstvena nega na domu (patronažna služba) in reševalna služba. Posebno mesto ima center za promocijo zdravja, v katerem se izvajajo zdravstveno vzgojne delavnice in druge aktivnosti za promocijo zdravega življenjskega sloga občanov.

3 REALIZACIJA NAČRTA PROGRAMOV ZDRAVSTVENE DEJAVNOSTI ZA LETO 2016

V letu 2016 smo - tako kot že v preteklih letih – spremljali mesečno realizacijo storitev po posameznih dejavnostih in to z namenom optimizacije realizacije v skladu z letno pogodbo z ZZS. V doseganju tega cilja smo bili relativno uspešni, saj le v posameznih programih obsega storitev nismo realizirali v celoti, na nekaterih drugih dejavnostih pa je bil program presežen. Skupni učinek realizacije storitev je za skoraj 3% večji prihodek iz naslova obveznega in prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja od načrtovanega v finančnem načrtu 2016 in za 2 % večji prihodek iz tega naslova glede na leto 2015.

Realizacija storitev tudi v lanskem letu še ni bila povsem optimalna, a se v glavnem zelo približuje letnemu načrtu, kar je rezultat velikega prizadevanja in sodelovanja vseh zaposlenih. Nedoseganje načrta je bilo najbolj očitno v ginekološki ambulanti in je posledica izpada dela zaradi odsotnosti enega od nosilcev dejavnosti. Nekoliko nižja od pričakovane je bila tudi realizacija storitev v ambulantah v domovih upokojencev (upokojitev enega od nosilcev dejavnosti).

V internistični ambulanti beležimo preseganje načrtovanih storitev tako v pulmologiji kot tudi v diabetologiji. Preseganje v prvi je posledica uvajanja novih in večjega obsega izvedenih specialističnih pulmoloških preiskav, preseganje v diabetologiji pa v stalnem naraščanju števila bolnikov s sladkorno boleznijo. Realizacija storitev v ambulanti medicine dela, prometa in športa je zaradi kadrovskih težav za 15 % manjša od leta prej, ob tem pa še vedno nekoliko višja od pričakovane (Tabela 1).

Tabela 1: Realizacija storitev v točkah/količnikih po dejavnostih za leto 2016 in primerjava z letom 2015

Dejavnost	Realizacija 2015	Plan 2016	Realizacija 2016	Realizacija 2016/plan 2016 (%)	Realizacija 2016/Realizacija 2015 (%)
Splošna in družinska medicina	222.002	202.041	208.226	103,06	93,79
preventiva	343	195	241	123,59	70,26
Domovi upokojencev	37.250	38.208	33.347	87,28	89,52
Otroška, šolska ambulanta					
kurativa	37.700	51.254	31.920	62,28	84,67
preventiva	27.296	28.624	26.624	93,01	97,54
Dispanzer za ženske	19.834	23.925	17.852	74,62	90,01
Antikoagulantna ambulanta	9.645	11.450	10.187	88,97	105,62
Diabetologija	26.365	24.487	27.237	111,23	103,31
Pulmologija	25.348	22.307	24.530	109,97	96,77
RTG	9.058	5.201	7.088	136,28	78,25
Patronaža - primeri	9.966	9.346	9.966	106,63	100,00
Fizioterapija	2.693	2.177	2.335	107,26	86,71
Zobozdravstvo mladinsko	70.185	69.933	70.387	100,65	100,29
Zobozdravstvo – odrasli	146.300	147.868	144.746	97,89	98,94
Reševalna služba (obračunani km)					
Nenujni prevozi s spremstvom	78.675	75.590	94.095	124,48	119,60
Sanitetni prevozi	161.283	164.519	187.975	114,26	116,55
Dializa	207.723	164.694	237.861	144,43	114,51
Nujni prevozi	73.383	0	90.106		122,79
Samoplačniške ambulante					
Medicina dela, prometa in športa	91.913	75.000	77.678	103,57	84,51
Ultrazvok (št. pregledov)	621		588		94,69
Ortopedija (št. pregledov)	866		992		114,55

* z zeleno so označene dejavnosti, pri katerih je realizacija storitev presegala načrtovano

* z rdečo so označene dejavnosti, pri katerih realizacija storitev ni dosegala načrtovane

Izpad prihodka zaradi nedoseganja programa v antikoagulantni ambulanti je znašal 4.483 EUR, zaradi nedoseganja programa v dispanzerju za ženske 2.084 EUR, zaradi nedoseganja plana v domovih upokojujencev 29.490 EUR in zaradi prenizke glavarine v osnovni dejavnosti (pediatrija in družinska medicina) 38.495 EUR.

Poračun storitev (povečan prihodek) zaradi opravljanja storitev, zaradi katerih bi pacienti sicer napotovali na specialistično obravnavo je znašal 18.138 EUR.

Izpada prihodkov zaradi nedoslednega evidentiranja ločeno zaračunljivega materiala v letu 2016 ni bilo.

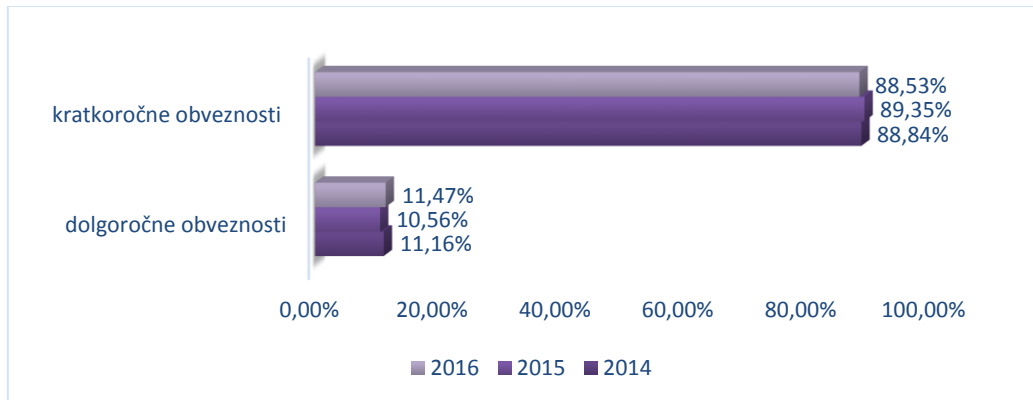
4 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA V LETU 2016

Poslovni izid in računovodski izkazi so podrobneje prikazani v drugem delu letnega poročila (razdelek B), na tem mestu izpostavljam samo nekatera najpomembnejša dejstva.

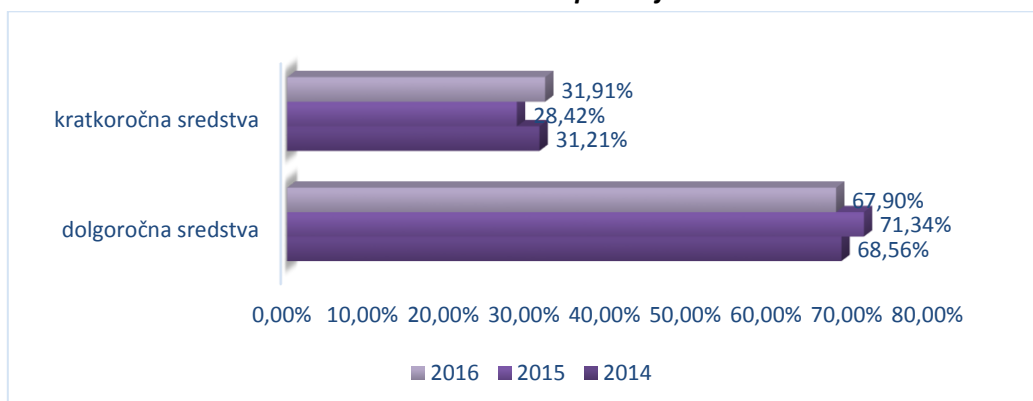
4.1 Bilanca stanja

Struktura sredstev je bila konec lanskega leta v prid dolgoročnih sredstev, glavnino virov sredstev pa so predstavljale dolgoročne obveznosti (Sliki 1 in 2).

Slika 1: Struktura sredstev na dan 31.12.2016 in primerjava z leti 2014 in 2015

Slika 2: Struktura virov sredstev na dan 31.12.2016 in primerjava z leti 2013 in 2014

4.2 Razmerje med prihodki in odhodki

Skupni prihodki v letu 2016 so znašali 4.885.955 EUR. Skupni odhodki v letu 2016 so znašali 4.647.000 EUR. Razlika med prihodki in odhodki v letu 2016 izkazuje presežek prihodkov nad odhodki v višini 238.955 EUR. Pozitiven poslovni izid je posledica večjega obsega prihodkov iz naslova obveznega in prostovoljnega zavarovanja ter iz naslova prodaje storitev na trgu.

Poleg spremljanja mesečne realizacije storitev po dejavnostih četrtno spremljamo tudi razmerje med prihodki in odhodki po posameznih stroškovnih mestih in realizacije po posameznih nosilcih programov. Verjamemo, da je možnost spremljanja poslovanja po službah pomemben dejavnik v izboljšanju produktivnosti in učinkovitosti le-teh.

4.3 Kazalniki poslovanja

Kazalniki poslovanja odražajo poslovni izid v obliki določenih kazalnikov (Tabela 2). Celotna gospodarnost in gospodarnost poslovanja sta zaradi pozitivnega poslovnega izida zelo ugodni. Stopnja odpisanosti osnovnih sredstev se je ob zmanjšanju investicij glede na leto prej nekoliko povečala predvsem na račun manjšega obsega investicij v medicinsko opremo.

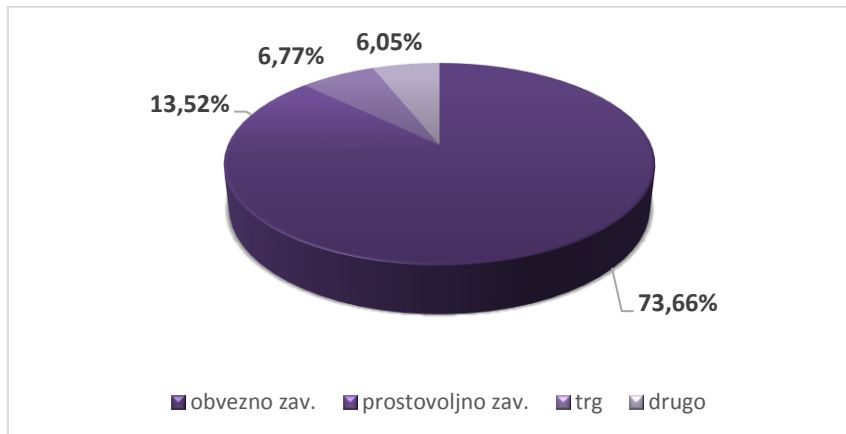
Tabela 2: Kazalniki poslovanja za leto 2016 in primerjava z leti 2013, 2014 in 2015

Kazalnik	2013	2014	2015	2016
Koeficient celotne gospodarnosti	0,97	1,09	1,09	1,05
Koeficient gospodarnosti poslovanja	0,97	1,08	1,08	1,05
Koeficient obračanja sredstev	1,48	1,48	1,41	1,33
Stopnja odpisanosti osnovnih sredstev	0,55	0,58	0,56	0,62
Stopnja odpisanosti opreme	0,66	0,71	0,69	0,80
Stopnja odpisanosti nepremičnin	0,45	0,48	0,44	0,47
Stopnja osnovnosti investiranja	0,77	0,68	0,71	0,68
Stopnja kratkoročnega financiranja	0,17	0,11	0,11	0,11
Stopnja dolgoročnega financiranja	0,83	0,89	0,89	0,89
Pospešeni koeficient	1,30	1,31	2,67	2,78
Koeficient dolgoročne pokritosti osnovnih sredstev	1,07	1,07	1,25	1,30

5 PRIHODKI

Skupni prihodki v letu 2016 so znašali 4.885.955 EUR. Glavnino prihodkov predstavljajo prihodki iz poslovanja in znotraj teh prihodki iz zdravstvenih storitev in med temi prihodki iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Delež prihodkov iz naslova storitev na trgu ostaja stabilen oziroma je malenkost večji glede na leto 2015. Manjši del so predstavljali izredni prihodki (Slika 3).

Slika 3: Struktura prihodkov ZD Idrija za leto 2016

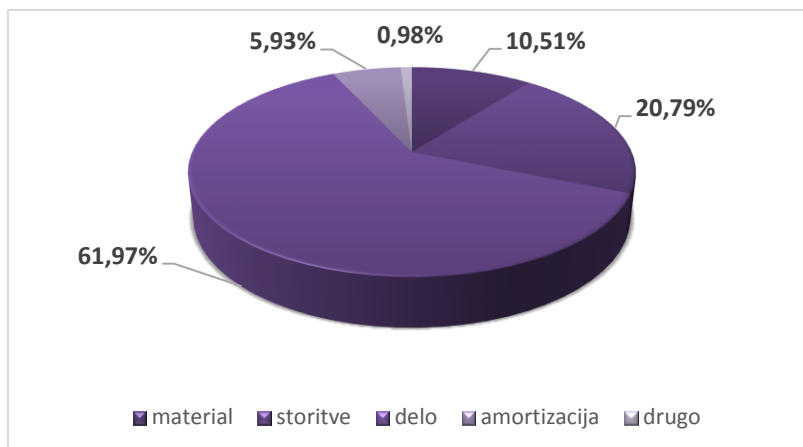
Prihodki iz zdravstvenih storitev so bili v lanskem letu za 73.116 EUR ali za 1,59 % višji kot v letu 2015. Povečanje sredstev je posledica večjega obsega sredstev iz obveznega in prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja ter povečevanja sredstev iz nadstandardnih storitev.

6 ODHODKI

6.1 Struktura odhodkov

Skupni odhodki v letu 2016 so znašali 4.647.000 EUR. Manj kot dve tretjini odhodkov predstavljajo stroški dela, petino stroški storitev in desetino stroški materiala (Slika 4).

Slika 4: Struktura odhodkov ZD Idrija v letu 2016

6.2 Stroški dela

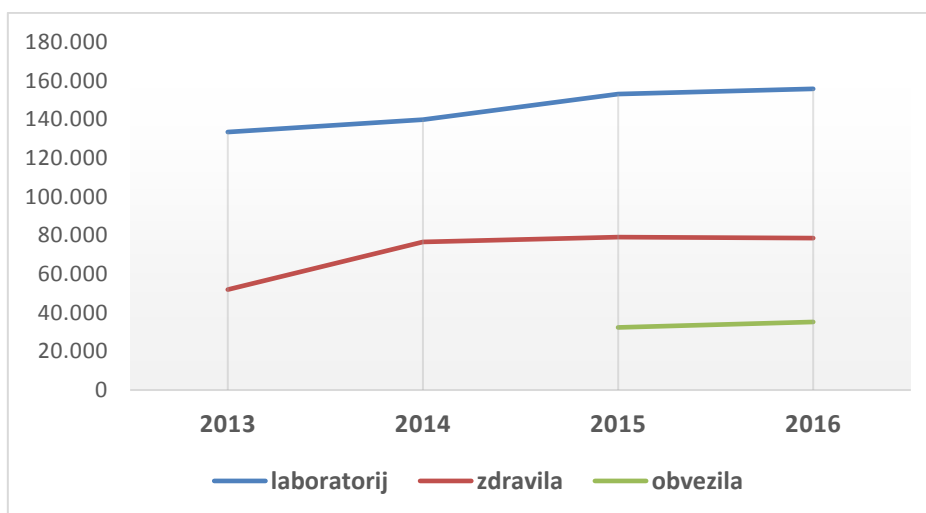
V letu 2016 so stroški dela znašali 2.879.538 EUR, kar predstavlja 100,75 % stroškov dela po finančnem načrtu za leto 2016. Stroški dela so glede na leto prej višji za 5 %, kar je po eni strani posledica sproščenih napredovanj javnih uslužbencev in po drugi strani posledica novih zaposlitev zdravstvenih delavcev v lanskem letu. Poseben poudarek pri obvladovanju stroška dela je predstavljalo omejevanje nadurnega dela. V letu 2016 je bilo opravljenih 3.353 nadur, kar je za 3 % ali 3.000 EUR več kot v letu 2015. Povečanje obsega nadurnega dela je posledica večje odsotnosti zaposlenih in zato razporejanja drugih sodelavcev v nadomeščanje odsotnih. Znotraj skupnega števila nadur jih je bilo 4,5 % takih, ki so bile opravljene v samoplačniških storitvah, kar pomeni, da je bil strošek tega dela s storitvijo tudi že povrnjen.

Strošek dela za dežurno službo se je po uvedbi drugega dežurnega zdravnika v celodnevna dežurstva povečal za 5.000 EUR oziroma za 2 %.

6.3 Stroški materiala

Stroški materiala, ki se naroča po službah elektronsko ali z naročilnicami, so v letu 2016 znašali 488.208 EUR, kar je v okviru načrtovanih stroškov za material po poslovnem načrtu za leto 2016 in ostaja na enaki ravni v primerjavi s stroški materiala v letu 2015. Daleč največji delež (skoraj polovico) v strošku materiala predstavlja laboratorijski material, poleg njega pa še strošek zdravil in sanitetnega materiala. Strošek nakupa nekaterih dragih zdravil plačnik ZZZS povrne v obliki ločeno zaračunljivega materiala, nekatera cepiva pa plačajo pacienti sami, zato povečanje materialnega stroška ni neposreden odraz morebitnega nesmotrnega naročanja materiala v službah ZD Idrija. Strošek za material prvič v zadnjih štirih letih ostaja približno na ravni prejšnjega leta, kar je odraz dejstva, da v letu 2016 ni bilo takih širitev programov zdravstvene dejavnosti, ki bi pomembno vplivale na porabo materiala in na racionalno naročanje in rabo medicinskega materiala s strani zaposlenih (Slika 5).

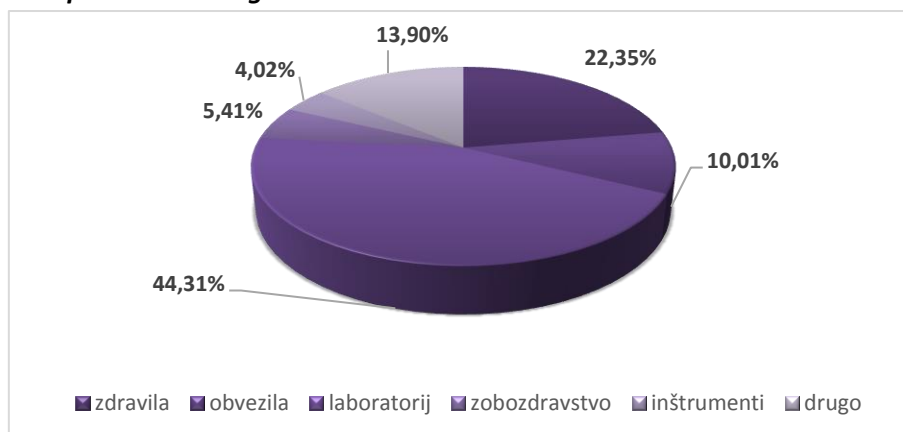
Slika 5: Strošek za zdravila in laboratorijski material v obdobju 2013 – 2016

Tabela 3: Poraba medicinskega materiala za leti 2015 in 2016

Skupina materiala	Poraba v 2015 (EUR)	Poraba v 2016 (EUR)	2016/2015
Zdravila	79.130	78.613	0,99
Sanitetni material	32.381	35.216	1,09
RTG material	1.922	2.232	1,16
Inštrumenti	9.358	14.161	1,51
Zobozdravstvo	17.119	19.021	1,11
Laboratorij	153.226	155.862	1,02
Potrošni material	43.118	46.613	1,08
Skupaj	336.258	351.720	1,03

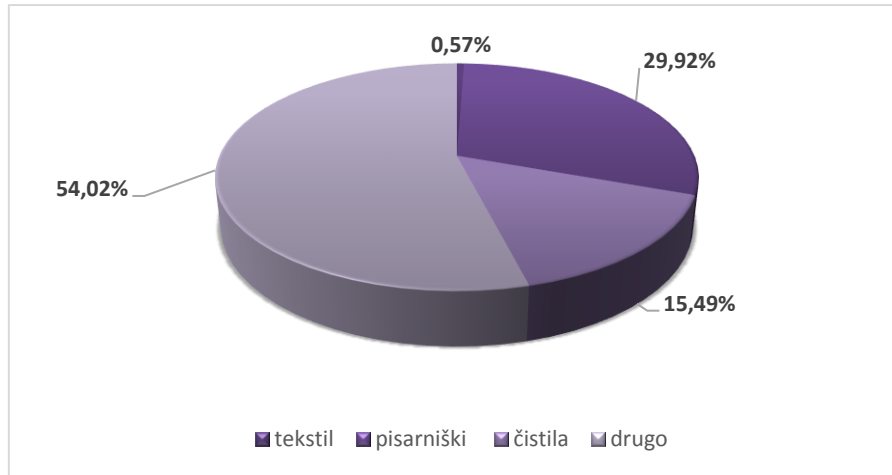
Slika 6: Delež skupin medicinskega materiala v 2016

V primerjavi z letom 2015 beležimo zmanjšanje stroška splošnega materiala glede na dve leti poprej oziroma glede na realizacijo porabe, ki je bila v skladu s planirano po finančnem načrtu. Zmanjšanje beležimo v vseh skupinah nemedicinskega materiala (Slika 7).

Slika 7: Delež skupin nemedicinskega materiala v 2016

Poraba električne energije je bila v letu 2016 nekoliko višja kot v letu prej in sicer zaradi investicijskih del v sklopu prenove prostorov in energetske sanacije stavbe v Idriji. Del povečanega stroška za električno energijo je investitorju povrnil izvajalec del pri obračunu po koncu sanacijskih del.

6.4 Stroški storitev

Stroški storitev so bili v letu 2016 nekoliko višji kot v letu 2015. Pomembne prihranke glede na leto 2015 beležimo pri storitvah vzdrževanja in zavarovanja, medtem ko so porasli stroški izplačila za izvajanje storitev po podjemnih pogodbah (ambulanta MDPŠ) in prevoznih storitvah ter strošek ogrevanj, ki je za 20 % višji od leta prej. To povečanje je pričakovano, saj ob novem sistemu prezračevanja ovoj stavbe v Idriji še ni energetsko saniran, s čimer se je poraba energije povečala.

7 INVESTICIJE

V preteklem letu smo v glavnem investirali v tri področja: medicinsko opremo, programsko opremo in v sanacijo prostorov in stavbe v Idriji.

Za ambulanto nujne medicinske pomoči je bil kupljena laboratorijski analizator, s katerim je moč opravljati laboratorijske preiskave (hematološke in biokemijske) tudi v času, ko laboratorij ne dela. Že v letu 2016 je bil naročen tudi monitor za spremljanje ogroženih pacientov v NMP.

Na področju informacijske tehnologije je bil večji vložek namenjen izdelavi platforme, na kateri je moč zelo hitro pridobivati točne in ažurne podatke. V letu 2016 smo pristopili k izdelavi strokovnega dela, medtem ko je izdelava poslovnega dela platforme načrtovana za leto 2017.

V želji po zagotovitvi večje dostopnosti invalidom smo prenovili dvigalo v stavbi na lokaciji v Idriji in izdelali projekt nove označevalne sheme, ki je bil v praksi realiziran v začetku letošnjega leta.

V lanskem letu smo dokončali I. fazo energetske sanacije stavbe v Idriji. K drugi in tretji fazi še nismo pristopili. Prav tako smo ustavili projekt prenove mansarde v ZP Cerčno (Tabela 5).

Tabela 4: Investicije v letu 2016

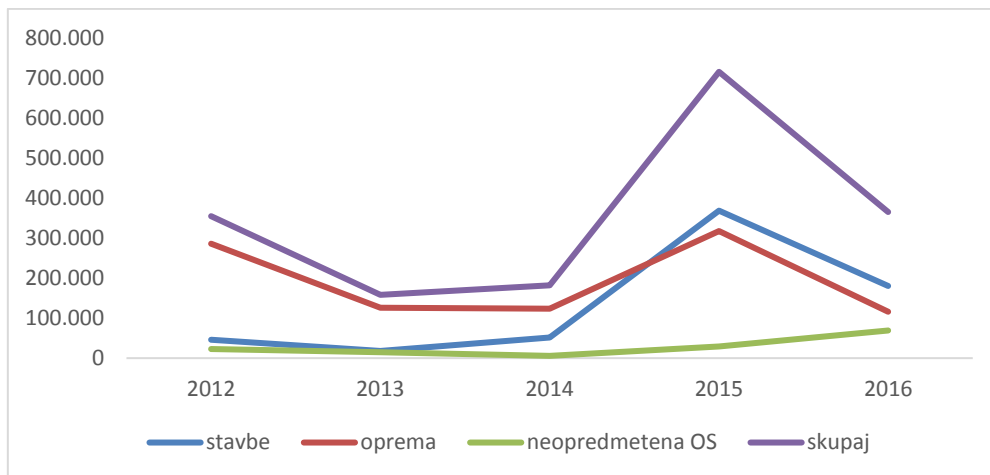
Investicija	Vrednost (EUR)
Energetska sanacija I. faza	134.049
Prenova dvigala	15.640
Sterilizacija ZP Cerčno	4.697
Oprema za laboratorij in fizioterapijo	8.652
Računalniška strojna oprema	12.669
Poenotenje podatkovnih baz	23.321
Vozilo za patronažo	13.955
Laboratorijski analizator za NMP	8.660
Skupaj	365.688

Skupni znesek investicij v lanskem letu je 715.989 EUR (Tabela 6, Slika 8). Investicije smo omogočili z lastnimi sredstvi, s sredstvi obeh občin ustanoviteljic in sredstvi iz državnega proračuna.

Tabela 5: Investicije po skupinah za obdobje 2012 do 2016 (v EUR):

Skupina	2012	2013	2014	2015	2016
Stavbe	46.400	17.970	51.896	368.828	180.472
Oprema	285.841	125.855	123.930	317.760	116.050
Neopredmetena osnovna sredstva	22.681	14.440	5.748	29.203	69.166
Skupaj	354.922	158.265	182.313	715.989	365.688

Slika 8: Znesek investicij v obdobju 2012 do 2016 (v EUR)

8 JAVNA NAROČILA

Naročanje materiala, sredstev in storitev, ki presegajo zakonsko določeno mejo 20.000 EUR je potekalo v skladu z Zakonom o javnem naročanju. V postopku javnega naročanja so bila izvedena naslednja naročila:

- Električna energija (Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije)
- Zobotehnične storitve
- Kurilno olje (Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije)
- Microsoft licence (Ministrstvo za javno upravo)
- Pisarniški material
- Z-net (Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije)
- Medicinski potrošni material
- Adaptacija mansarde v ZP Cerkno (postopek po razpisu ustavljen)
- Cepiva (NIJZ)
- Laboratorijski material

9 ČLOVEŠKI VIRI

9.1 Izobrazbena struktura

ZD Idrija je na dan 31.12.2016 zaposloval skupaj 96 zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev, med katerimi je:

- 12 zdravnikov specialistov
- 2 zdravnici po opravljenem strokovnem izpitu
- 5 zobozdravnic
- 1 zobozdravnica pripravnica

- 7 zdravnikov specializantov
- 24 diplomiranih medicinskih sester in diplomiranih babic
- 19 srednjih medicinskih sester / tehnikov zdravstvene nege in zobozdravstvenih asistentov
- 7 reševalcev
- 4 fizioterapevtke
- 1 rentgenska inženirka
- 5 laboratorijskih tehnikov
- 9 sodelavcev v upravi, recepciji in vzdrževanju

Število zaposlenih se je v primerjavi z letom 2015 (stanje 31.12.2015) povečalo za 5, zlasti na račun novih zaposlitev specializantk in zdravnikov specialistov oziroma po opravljenem strokovnem izpitu.

Izobrazbena struktura zaposlenih je relativno visoka, kar pomeni visoko dodano vrednost pri zdravstveni obravnavi pacientov. ZD Idrija še naprej podpira in spodbuja izobraževanje svojih zaposlenih, tako v okviru formalnega izobraževalnega sistema kot tudi v neformalnih oblikah izpopolnjevanj in usposabljanj.

ZD Idrija se že vrsto let srečuje s hudim pomanjkanjem zdravnikov. V lanskem letu je bilo najbolj pereče pomanjkanje pediatrov in specialista medicine dela, prometa in športa. Problem se kaže na državnem nivoju in ga tam tudi poskušamo intenzivno reševati tudi s strateškim pristopom zaposlovanja in kariernega razvoja mladih zdravnikov po strokovnem izpitu in njihovem usmerjanju v specialistična področja, ki so potrebna za izvajanje zdravstvene dejavnosti na primarni ravni.

9.2 Plačni sistem

Plače in nagrajevanja zaposlenih so določene z Zakonom o sistemu plač v javnem sektorju, podzakonskimi akti in Sistemizacijo delovnih mest v ZD Idrija. Sistemizacija delovnih mest sledi organizacijski strukturi posameznih služb in zdravstvenih dejavnosti, ki se izvajajo v zavodu. V lanskem letu so bila sproščena napredovanja zdravstvenih delavcev, kar se bo v letošnjem letu odražalo v večjem strošku dela.

9.3 Štipendiranje, pripravništvo in podiplomsko izobraževanje

V ZD Idrija so bili leta 2016 zaposleni trije specializanti družinske medicine pri dveh glavnih mentorjih (Nina Kokalj Oblak in Đorđe Fenjveši), dva specializanta pediatrije in specialistka medicine dela, prometa in športa (Urška Močnik).

9.4 Strokovna izobraževanja

Načrt strokovnih izobraževanj za posamezno leto odobri strokovni svet.

V letu 2016 so se zaposleni udeležili skupno 101 izobraževanj v 270 dneh (v letu prej 200). Povprečno število dni za strokovno izobraževanje na zaposlenega je bilo 3. Ob enakem številu izvedenih zunanjih izobraževanj se je torej povečalo število dni na posamezno izobraževanje.

Namesto večjega števila izobraževanj zunaj zavoda smo praviloma dvakrat mesečno organizirali interna strokovna izobraževanja, ki so jih pripravili sodelavci – zdravniki in medicinske sestre. V lanskem letu je bilo tako organiziranih skupno 25 internih strokovnih izobraževanj, med njimi eno večje na temo komunikacije in mediacije v zdravstvu. Poleg tega smo v sodelovanju z Medobčinskim društvom slepih in slabovidnih organizirali delavnico o komuniciranju s slepimi in slabovidnimi osebami.

9.5 Odsotnost z dela

Povprečna odsotnost zaposlenih v letu 2016 je bila 16,53 % (v letu 2015 14,85 %), povprečna odsotnost zaradi bolezni ali poškodbe pa je znašala 4,79 % (Slika 9), kar je pomembno manj kot leto prej (3,30 %).

10 VAROVANJE ZDRAVJA

V letu 2016 smo v ZD Idrija nadaljevali z izvajanjem obveznosti v skladu z Zakonom o varnosti in zdravju pri delu predvsem v smislu izvajanja zdravniških pregledov pri izvajalcu medicine dela, prometa in športa izvedeno.

Zabeležili smo 2 incidenta z ostrimi onesnaženimi predmeti. Te poškodbe v nobenem primeru niso vodile v dolgotrajne posledice za zdravje zaposlenih.

11 KAKOVOST

11.1 Interni akti

Projekt vzpostavljanja sistema kakovosti je v lanskem letu zaradi časovne stiske sodelujočih v glavnem zastal, tako da sta bila v tem času izdelana zgolj dva dokumenta in sicer:

- Pravilnik o delu rentgenologije in ultrazvočne ambulante
- Pravilnik o delu v zobozdravstvu

11.2 Zadovoljstvo uporabnikov

Maja lani smo v vseh ambulantah in službah ZD Idrija izvedli anketo o zadovoljstvu uporabnikov. Enako anketo smo izvedli že dve leti prej. Povprečna stopnja zadovoljstva na lestvici od 1 do 5 je bila 4,2, leta 2015 pa 4,42. Rezultati iz leta 2016 so malenkost slabši kot leto prej, vendar po našem mnenju bolj realno odražajo dejansko zadovoljstvo pacientov.

Nekaj glavnih poudarkov rezultatov ankete:

- Polovica vprašanih je s storitvijo v ZD Idrija zelo zadovoljnih.
- Nizka stopnja zadovoljstva je izražena pri urejenosti stavbe, vendar se izboljšuje glede na pretekla leta.
- Sodelujoči so izrazili nezadovoljstvo tudi zaradi čakanja na pregled pri zdravniku, dolgih obravnav posameznih pacientov in slabe odzivnosti ambulant na telefonske klice.
- Pod pričakovanji je ocenjena tudi trditev o dobljenih želenih informacijah. Pomembna je prava, prijazna in razumljiva komunikacija s pacienti; zaposleni večkrat menimo, da pacienti prejete informacije razumejo, vendar pogosto ni tako.
- Povečal se je delež tistih, ki se za informacije o delu naših služb poslužujejo internetne strani, kar pa posledično za nas pomeni večjo odgovornost, ažurnost in doslednost informacij, objavljenih na spletni strani. Delno je posledica takega rezultata tudi dejstvo, da smo konec leta 2014 prenovili spletno stran, ki je bolj prijazna in uporabna za naše uporabnike.
- Sodeč po rezultatih se je bistveno zmanjšal čas čakanja na pregled tako med naročenimi kot tudi med nenaročenimi pacienti.
- Analizirali smo tudi zadovoljstvo glede na organizacijske enote v ZD Idrija. Največje zadovoljstvo je izraženo v ginekologiji, na rentgenu in na fizioterapiji. Glede na leto 2015 se je pomembno izboljšalo tudi zadovoljstvo s storitvijo v ambulanti medicine dela prometa in športa.

11.3 Pritožbe in pohvale uporabnikov

V letu 2016 smo prejeli 20 pritožb (v letu 2015 18), ki so bile vse rešene na prvi stopnji – pri strokovni vodji ZD Idrija. Prejeli pa smo tudi osem pohval, leta 2015 pa je bilo pohval devet. Večina pritožb se je tudi lani nanašala na neprimerno komunikacijo zdravstvenih delavcev s pacienti in na postopke pri obravnavi pacientov.

V ZD Idrija sprejemamo vse pritožbe kot priložnost za nadaljnje izboljševanje kakovosti naše storitve. Vse pritožbe so evidentirane v knjigi pritožb. Obravnavali smo jih v predpisanem roku in v skladu z zakonodajo in internimi akti, tako da so vsi pritožniki prejeli pisne odgovore nanje. Verjamemo, da so bile vse rešene ugodno za obe vpleteni strani.

12 STROKOVNI SVET IN STROKOVNO DELO ZAPOSLENIH

V drugi polovici meseca februarja 2016 je bil s strani sveta zavoda imenovan nov strokovni svet (na predlog direktorice), saj se je prejšnjemu iztekel mandat. Direktorica oziroma predsednica strokovnega sveta je upoštevala predlog člana sveta zavoda Silvija Strausa in je v strokovni svet povabila tudi dva neformalna člana (vodja reševalne službe in predstavnik službe NMP), kar bo nedvomno povečalo kakovost dela v tem organu.

Predsedovanje strokovnemu svetu je prevzela strokovna vodja zavoda – Ana Ogrič Lapajne, medtem ko je direktorica ostala v svetu ostala kot njegova članica.

V letu 2016 se je strokovni svet sestal enkrat, in sicer 12.04.2016. Obravnaval je Pravilnik o delu rentgenologije in ultrazvočne ambulante Zdravstvenega doma Idrija, sprejel letni načrt strokovnih izobraževanj zaposlenih za leto 2016, sprejel načrt rednih internih strokovnih nadzorov za leto 2016, sprejel popravke Pravilnika o internem strokovnem nadzoru in notranji presoji kakovosti.

12.1. Mentorstva in sodelovanje v zdravniških organizacijah

Nina Kokalj Oblak, dr. med., spec. druž. med. in Đorđe Fenjveši, dr. med., spec. splošne med., sta glavna mentorja za področje družinske medicine.

Urška Močnik, spec. MDPŠ je bila članica Odbora za osnovno zdravstvo pri Zdravniški zbornici Slovenije, članica Razširjenega strokovnega kolegija za MDPŠ pri Ministrstvu za zdravje in glavna mentorica za področje MDPŠ.

Ana Ogrič Lapajne je članica delovne skupine za obravnavo pljučnih bolnikov pri Kliničnem oddelku za pljučne bolezni in alergije Golnik.

12.2. Interni strokovni nadzori

Na podlagi Pravilnika o internem strokovnem nadzoru in notranji presoji kakovosti je novembra 2016 potekal redni interni strokovni nadzor, katerega predmet je bil pregled vodenja čakalnih knjig v ambulantah ZD Idrija.

13 INŠPEKCIJSKI NADZORI

V preteklem letu je bilo v ZD Idrija izvedenih več inšpekcijskih in finančnih nadzorov. Izveden je bil tudi izredni zunanji strokovni nadzor s svetovanjem s strani Zdravniške zbornice Slovenije, ki je bil izveden po prijavi ene od uporabnic.

Pri inšpekcijskih nadzorih niso bile ugotovljene pomembnejše nepravilnosti v poslovanju zdravstvene organizacije.

13.1 Inšpekcijski nadzori

- Inšpekcijski nadzor Ministrstva za zdravje – nalezljive bolezni, minimalni sanitarni pogoji v javnih zavodih, ravnanje z odpadki ZP Cerčno (februar 2016)
- Inšpekcijski nadzor Ministrstva za zdravje – ZP Cerčno (čakalne dobe zobozdravstvo, (marec 2016)
- Inšpekcijski nadzor Ministrstva za javno upravo glede razporeditev zdravnikov in zobozdravnikov na delovna mesta s PPD (september, oktober 2016)
- Inšpekcijski nadzor Ministrstva za zdravje (licence zdravnikov; skladiščenje odpadkov; oktober 2016)
- Inšpekcijski nadzor državnega nadzornika za varstvo osebnih podatkov (Sistem varovanja in upravljanja z informacijami javnega značaja) – november, december 2016

13.2 Finančni nadzori ZZS

Finančni nadzori ZZS so bili opravljeni izvedeni v:

- Splošnih ambulantah, pri hišnih obiskih in zdravljenju na domu ter v splošnih ambulantah v socialno-varstvenih zavodih (julij 2016)
- Nadzor ZZS - pravice OŠD spremstva (november 2016)

Finančno medicinski nadzor ZZS so bili opravljeni v:

- v dejavnosti fizioterapije (marec 2016)
- v ambulanti SA 1 ZD Idrija (marec 2016)
- v RTG dejavnosti (junij 2016)

Administrativni nadzor ZZZS:

- v splošnih ambulantah (ordinacijski čas)

13.3 Notranja revizija

V letu 2016 sta v ZD Idrija potekala dva revizijska postopka in sicer:

- Kadrovska revizija
- Izredna notranja revizija na področju javnih naročil in potnih nalogov.

Kadrovska revizija je ZD Idrija svetovala ureditev zdravstvene ocene delovnih mest in izdelavo načrta promocije zdravja na delovnem mestu ter revizijo in posodobitev pravilnikov o varovanju osebnih podatkov in nasilju na delovnem mestu.

Izredna notranja revizija je ugotovila določena tveganja v postopku izvajanja naročil (imenovanje strokovne razpisne komisije, delitev nalog pri razpisu, nabavi in naročanju), medtem ko pri izdaji in izpolnjevanju potnih nalogov večjih odstopanj ni ugotavljala.

Direktorica:
Urška Močnik, dr. med., spec.
mag. posl. in ekon. ved, lr

B. FINANČNO POROČILO

1 POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

V skladu z 20.- 29. in 51. členom zakona o računovodstvu (UL 23/99 ...108/2013), iz njega izvedenih pravilnikov in posebej Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (UL 115/02, ...100/15) je Zdravstveni dom Idrija (v nadaljevanju ZDI) kot določeni uporabnik enotnega kontnega načrta (EKN) – šifra PU 92045, za leto 2015 izdelal naslednje računovodske izkaze:

1. Bilanca stanja s prilogama:

- Stanje in gibanje neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev
- Stanje in gibanje dolgoročnih kapitalskih naložb in posojil

2. Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov s prilogo:

- Prihodki in odhodki določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

3. Evidenčni izkazi:

- Izkaz prihodkov in odhodkov dol.upor. po načelu denarnega toka
- Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov
- Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov.

2 REZULTAT POSLOVANJA

2.1. V obdobju **1.1. - 31. 12.2016** je Zdravstveni dom Idrija realiziral:

- *skupne prihodke v višini 4.885.955,05 EUR*
- *skupne odhodke v višini 4.647.000,29 EUR*

Rezultat poslovanja obdobja je **presežek prihodkov nad odhodki v višini 238.954,76 EUR.**

2.2. Na podlagi določil Zakona o davku na dohodek pravnih oseb (DDPO-2) – UL 117/06 z dopolnitvami... 85/15) Zdravstveni dom Idrija ni ugotovil obveznosti za plačilo tega davka iz poslovanja v 2016.

2.3. Ugotovljeni presežek odhodkov nad prihodki se na podlagi 60. člena Pravilnika o EKN (PrEKN) za proračun in druge osebe javnega prava (UL 54/02... 112,09, 58/10 in 100/15) krije v breme in dobro virov sredstev - Obveznosti za dolgoročna sredstva na skupini kontov 98.

2.4 V skladu z istim členom Pravilnika o EKN se rezultat poslovanja izkaže kumulativno, kar pomeni, da se prejšnji presežki (iz predhodnih obdobj) prihodkov ali odhodkov pobotajo s z presežki, ugotovljenimi v obravnavanem obdobju. Iz tega izhaja:

3 BILANCA STANJA

3.1 Bilanca stanja

a.)Aktiva (sredstva) na dan 31.12.15 znaša 3.660.236 EUR in je za 6,6% ($I=106,6$) višja od zneska na dan 31.12.15. Ob upoštevanju indeksa rasti življenjskih potrebščin $dec16/dec15 I=100,5$ to pomeni 1% realno povečanje vrednosti celotne aktive glede na stanje 31.12.15.

V aktivni so zajeta:

Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju (konti skupine 0) - 2.486.705 €, v strukturi predstavljajo 67,94%, - so se nominalno povečala za 1,3% ($I=121,3$) kar pomeni 12,9% realno povečanje.

Dolgoročna sredstva zajemajo neopredmetena OS (licence za računalniške programe), zgradbe oz nepremičnine vključno z stavbnim zemljiščem in opremo (konti 00, 02 in 04). Njihova nabavna vrednost znaša 6.507.187 € in je za 5% ($I=104,99$) večja od enake vrednosti iz leta 2015. Njihov popravek vrednosti (obračunana amortizacija – konti 01, 03 in 05) znaša 4.021.357 € in je za 7,3% ($I=107,28$) večji ugotovljenega za 2015. Zato je njihov preostanek vrednosti (sedanja vrednost) v znesku 2.485.830 € večji od preostanka vrednosti ugotovljenega v 2015, večji le za 1,5%.

Dolgoročna sredstva zajemajo še postavko dolgoročnih terjatev iz poslovanja.

Kratkoročna sredstva in AČR (konti skupine 1) – 1.166.458 €, v strukturi predstavljajo 31,8 %, nominalno povečala za 19,5% ($I=119,504$), realno za 19%.

Kratkoročne finančne naložbe – 1.013.898 € predstavljajo 86 % te skupine sredstev. Znesek je za 25% večji od ugotovljenega za 2015. Te naložbe v celoti predstavljajo kratkoročne depozite pri poslovnih bankah, v našem primeru SKB banka d.d., katera je ponudila najugodnejše pogoje plasiranja za ZDI.

Zaloge, - 7.073 € teh je v strukturi 0,19%, so manjše nominalno za 11% v primerjavi z stanjem predhodnega leta.

Struktura aktive se je v primerjavi s preteklim letom spremenila. Znižal se je delež dolgoročnih za 3,46 odstotnih točk (delež v2015 -71,40%). Razlog je v upočasnjeni dinamiki vlaganj tekočih in podaljšanih in vpliva amortizacije tekom celotnega leta. Znižal se je obseg kratkoročnih terjatev do kupcev, in tudi uporabnikom EKN. Povečal se je znesek kratkoročnih finančnih naložb, ki so namenjene plačilu investicijam (gradnje plus nabava opreme) začeti v 2016, katerih plačilo bo dospelo v letu 2017. Poleg tega se je povečala tudi obveznost do zaposlenih za december 2016 (napredovanja), katerih plačilo je zapadlo 10.1.16.

Znižal pa se je tudi obseg zalog, nominalno za 11 %, vendar je njihov delež v aktivni majhen (0,19 % - zmanjšal se je v primerjavi s preteklim letom).

b.) Na strani Pasive (viri sredstev) so se:

Kratkoročne obveznosti in PČR - 418.635 € povečale za 14% ($I=114,3$), medtem ko so se *lastni viri in dolgoročne obveznosti povečale za 6% ($I=106,1$), realno pa za 5,52 %*. Kratkoročne obveznosti tako predstavljajo v strukturi 11,40% (10,66 % -31.12.15), lastni viri in dolgoročne obveznosti pa 88,60% (89,34 % -31.12.15).

Med kratkoročnimi obveznostmi se je *obveznost do zaposlenih* (decembrska plača izplačana 10.1.17) v primerjavi z enakim podatkom 2015 povečala za 3%. Povečanje je odraz dinamike sproščanja ukrepov na področju plač (vrnitev vrednosti PR na pred ZUJF nivo, in vpliv napredovanj iz leta 2016, ki se se udejanili z decembrsko plačo).

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev na kontu 22 so se v primerjavi z preteklim obdobjem povečale za 32%. Razlog je v večji dinamiki nabav v drugi polovici drugega polletja, tako da so nekatera plačila teh obveznosti zapadla že v 2017.

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN na dan 31.12.2016 znašajo 22.188 €. Poleg rednih obveznosti do teh dobaviteljev (vsi subjekti javnega prava) je tukaj izkazana tudi obveznost do ZZS v znesku 10.403 € iz naslova preveč plačanih akontacij OZZ tekom leta 2016.

Lastni viri in dolgoročne obveznosti zajemajo:

- dolgoročne rezervacije predstavljajo znesek nabavne vrednosti, zmanjšan za popravek vrednosti (amortizacija) osnovnih sredstev, ki so bila pridobljena z donacijami. Novih nabav iz tega naslova v letu 2016 ni bilo. Proces amortiziranja preostale vrednosti teh OS je se tekom leta izrekel, tako da ta sredstva na dan 31.12.2016 nimajo več sedanje vrednosti. Znesek v BS na tej postavki je 0,00 €

- druge dolgoročne obveznosti zajemajo preostanek vrednosti obveznosti ZDI za financiranje nabave reševalnega vozila iz 2012 (leasing). S 31.12.2016 se je pogodba iztekla in ZDI je plačal vse svoje obveznosti. Znesek v BS na tej postavki je 0,00 €.

- Na podlagi sklepov obeh ustanoviteljic o razdelitvi premoženja iz oktobra 2002 iz junija 2003 je ZD IDRJA oblikoval znesek Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje -konto 980 v višini 2.671.202, EUR (otvoritev 2016 plus nova vlaganja v letu 2016, korigirana za odpis v breme na račun dejansko obračunane amortizacije v primerjavi z vračunano v cene storitev). Ta znesek se je nominalno znižal za 1% (I=99,3).

Na podlagi veljavnih predpisov iz leta 2002 se ugotovljeni rezultat tekočega poslovanja neposredno izkazuje znotraj skupine kontov 98 - Obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje.

ZDI je z ustvarjenim presežkom prihodkov v poslovanju leta 2016, in povečal kumulativni presežek prihodkov nad odhodki. Skupna obveznost za sredstva prejeta v upravljanje – skupina kontov 98 tako znaša 3.242.099 EUR,

- V obdobju 1.1. -31.12.16 je ZD Idrija v osnovna sredstva vložil skupaj 365.688 EUR (konti podskupin 003, 021, in 040 -investicije v neopredmetena osnovna sredstva, zgradbe in opremo). Znesek vlaganj je večji od zneska iz predhodnega leta, ko je znašal 182.314 EUR, tudi višji od zneska celotne obračunane amortizacije za obdobje 1-12 2015, ki znaša 288.996 EUR. Neposredna vlaganja ustanoviteljic znaša: Občina Idrija 30.000 EUR in Občina Cerkno 1.000,00 EUR

- Sorazmernost pokrivanja dolgoročnih in kratkoročnih sredstev z njihovimi ustreznimi viri je nespremenjena. Stopnja pokritosti dolgoročnih sredstev in sredstev v upravljanju z dolgoročnimi viri tako znaša 0,80

Dokončno strukturo bo podala premoženjska bilanca, ki bo izdelana do 31.3.2017.

tabela 6: Primerjava stopnje osnovnih sredstev v EUR odpisanosti

Leto		<i>nab.vr</i>	<i>popavekr.vred.</i>	<i>Stopnja odpis.</i>
2016	SKUPAJ	6.335.227,22	3.695.660,48	58,34%
	Zgradbe	3.369.606	1.501.270	44,55%
	Oprema	2.904.764	2.194.391	75,54%
	Zemljišče	60.857	0	0,00%
2015	SKUPAJ	5.941.094,74	3.508.434,43	55,85%
	Zgradbe	3.189.136	1.416.319	44,40%
	Oprema	2.943.196	2.043.061	69,41%
	Zemljišče	60.857	0	0
2014	SKUPAJ	5.549.859	3.230.049	58,20%
	Zgradbe	2.802.306	1.332.906	47,56%
	Oprema	2.686.696	1.897.143	70,61%
	Zemljišče	60.857	0	0%
2013	SKUPAJ	5.450.043	2.981.152	54,70%
	Zgradbe	2.768.408	1.250.243	45,16%
	Oprema	2.620.777	1.730.909	66,05%
	Zemljišče	60.857	0	0%

Skupna stopnja odpisanosti (popr.vred. : nab.vred.) se je v letu 2015 zmanjšala v primerjavi z preteklim letom. Stopnja glavnih skupin OS pa se je gibala, kot kaže zgornja tabela. Stopnje odpisa so računovodski kazalci vrednosti in ne kazalci uporabne vrednosti obstoječih osnovnih sredstev. Dosežena stopnja odpisanosti 55,85 % vseh osnovnih sredstev v letu 2015 je pokazatelj, da je upočasnjena dinamika vlaganj (vseh vlaganj v ZD Idrija) v zadnjih letih obrnila v nasprotno smer.

Prevrednotovanje opredmetenih osnovnih sredstev zaradi okrepitve ali oslabitve v letu 2016 ni bila izvedena.

Priloga BS **Stanje in gibanje neopredmetenih in opredmetenih OS** podrobneje razčlenjuje postavko sredstev iz bilance stanja po vrstah in podvrstah sredstev.

Priloga **Stanje in gibanje dolgoročnih kapitalskih naložb in posojil iz skupine kontov 07 in 06**. ZD IDRİJA na teh kontih na dan 31.12.2016 ne izkazuje prometa.

4 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV

Določeni uporabniki so po zakonodaji dolžni spremljati prihodke in odhodke skladno s SRS 36, to je po načelu poslovnega dogodka (fakturirana realizacija) poleg tega pa še evidenčno za potrebe sestave premoženjskih bilanc občin in države po načelu denarnega toka (plačana realizacija).

Izkaz prihodkov in odhodkov je prikazan v prilogi 1.2.1., razčlenitev odhodkov pa v prilogi 1.2.1.1. Poleg primerjave kategorij z enakimi v letu 2014, tudi primerjavo realizacije z finančnim načrtom za leto 2016 (FN 2016-1 - 4. seja SZ oktober 2016)

4.1 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov

Izkaz je sestavljen v skladu z računovodskimi standardi in zajema celotno poslovanje ZD IDRIJA po načelu poslovnega dogodka. Členitev podatkov v obrazcu izhaja iz veljavnega kontnega plana ZD IDRIJA, ki je sestavljen na podlagi Pravilnika o ENK in priporočil Združenja zdravstvenih zavodov za enotno spremljanje in primerjavo podatkov poslovanja zdravstvenih zavodov.

4.1.1 Celotni prihodki

Ti znašajo 4.885.955 EUR in so za 1 % večji (I=100,99) od celotnih prihodkov leta 2015

Znotraj teh predstavljajo prihodki od poslovanja (skupina kontov 760 in 761) 99,6% vseh prihodkov. Ti znašajo 4.865.205 EUR in so za 1,35% (I=101,35) večji od istih prihodkov preteklega leta.

Prihodki iz naslova opravljanja zdravstvenih storitev znašajo 4.860.153 EUR in predstavljajo 95,8 % vseh prihodkov. Indeks rasti te kategorije je 101,59 v primerjavi z letom 2015, kar pomeni 1,6 % nominalnega povečanja.

Ugotovljeni celotni prihodek, je realiziran v primerjavi z finančnim FN16-1 v višini 103,1. Prihodki iz naslova opravljanja zdravstvenih storitev so bili realizirani v višini 102,86 kar pomeni slabih 3% več od predvidevanj po FN16-1.

- Konti skupine 760-0 in 760-1 zajemajo prihodke iz zdravstvenega zavarovanja - obvezno in prostovoljno dopolnilno zavarovanje (OZZ in PZZ), konkretno iz naslova izvajanja Pogodbe z ZZS veljavne v 2016. Realizirani prihodki teh dveh skupin znašajo **4.259.720 EUR** oz. 91% prihodkov iz opravljanja zdravstvene dejavnosti. Ta znesek je za 2,99 % višji od zneska iz preteklega leta, ko je znašal EUR. 4.135.750. Nominalno to pomeni 124.000 EUR več.

Primerjava na FN16-1 pokaže, da sta bili ti dve skupini realizirani za 3,03% več (cca.125.000 EUR), Prvotni FN16 je bil tekom leta spremenjen in prilagojen kasnejšim spremembam, ki jih je prinesel kasno sprejet SD 2016 in s tem podpis pogodbe (povečanje cen za 3,5% celoletno in povečanje obsega delovanja dežurnih služb zaradi novega sistema delovanja NMP v RS).

- Prihodki iz naslova storitev, ki jih ne pokriva zdravstveno zavarovanje, to je iz nadstandarda in samoplačništva (760-2 in 760-3) znašajo **377.683 EUR** in predstavljajo 8,3 % prihodkov iz opravljanja zdravstvenih storitev. Prihodki so za 12 % (nominalno 51.000 €) nižji od realiziranih v letu 2015, ko so znašali 428.754 EUR. Manjši obseg realizacije je bil predviden zaradi zmanjšanja obsega delovanja službe DMD. Primerjava s FN16-1 pa pokaže 1,3% preseganja, kar predstavlja 4.900EUR nominalno.

- Prihodki od države in lokalnih skupnosti (skupina kontov 760-4) zajemajo prihodke iz naslova občin ustanoviteljic iz naslova omogočanja zagotavljanja dodatne pripravljenosti v času trajanja dežurne službe in plačila občin in državnih organov za zdravstvene storitve iz naslova njihove pristojnosti, so v letu 2016 ostali na ravni predhodnega leta. Enak procent je tudi pri preseganju zneska iz FN16-1.

- Prihodki iz ostalih storitev (konti skupin 760-5 do 760-8) so se nekoliko znižali v primerjavi z predhodnim letom, znižali pa so se tudi v primerjavi z FN16-1. Povračilo za stroške dela specializantov in pripravnikov je nekoliko nižje od leta 2015., čeprav višje od pričakovanja po FN16-1, nižji je znesek prihodka iz naslova dežuranja na prireditvah in najemnin, zaradi vpliva poročuna obratovalnih stroškov iz leta 2015.

V prihodkih iz financiranja so zajeti samo prihodki od obresti pri plasiranju prostih denarnih sredstev, ki so se v primerjavi s predhodnim letom in tudi FN16-1 zmanjšali, ostali pa so na ravni realizacije 2015. Razlog je v gibanju obrestnih mer za plasmaje prostih finančnih sredstev na trgu.

Izredni prihodki v višini 19.473 € dosejajo realizirane iz predhodnega leta v višini 52,52% , po FN16-1 niso bili predvideni razen ocenjenih povračil PZZ zavarovalnic za vzporedno fakturiranje njihovih deležev skladno z pravili zdravstvenega zavarovanja. V realizaciji 2016 je vključen izredni prihodek iz naslova zaračunavanja povračila povečanih stroškov (10.014 €) obratovanja izvajalcu investicijskih del na zgradbi ZD v Idriji tekom leta 2015 in 2016. Ostali znesek je posledica uveljavitve zavarovanj za nastalo škodo na opremi in vozilih,

Prevrednotovalni prihodki v letu 2016 so bili realizirani v višini 719 €, iz naslova odprodaje starega osebnega vozila patronaže.

4.1.2 Celotni odhodki

Celotni odhodki znašajo **4.647.000 EUR** in so v primerjavi z letom 2015 za 4,63% večji (I=104,63) od realiziranih v 2015. Ti odhodki so presegli načrtovane z FN16-1 za 1% (I=101,06).

4.1.2.1 Stroški dela

Največji delež predstavlja skupina 464 - stroški dela, v višini 2.879.538 EUR, ki predstavlja 62 % vseh odhodkov. Ti so v primerjavi z preteklim letom praktično večji za 5,22% (I=105,22), oz. so za 0,75 % večji (I=100,75) od predvidenih po FN16-1.

Znotraj te kategorije predstavljajo Plače zaposlenih tekočega obdobja - to je bruto plače plus prejemki skupne porabe – konti skupine 464-0, za leto 2015 2.365.040 EUR. Ta znesek je za 4,98 % višji od zneska preteklega leta, v primerjavi z FN16-1 pa je večji za 0,4 % .

- Sama bruto plača skupaj z nadomestili v višini 2.294.062 EUR pa je za 3,3 % višja od realizirane v letu 2015 in praktično enaka od predvidene po FN16-1. (indeks realizacije je 100,01, kar nominalno predstavlja 300 € presežka). Pri tem je ZD IDRIJA obračunal plače v skladu z Zakonom o sistemu plač v JS (UL 95/07) in izvedbenimi predpisi na njegovi podlagi ter KPJS (UL 57/08), Uredbo o plačah direktorjev v JS (UL št.73/05... 77/06) in določili interventne zakonodaje in izvedbenih predpisov na področju plač – vrnitev nominalnih vrednosti PR na nivo pred uvedbo ZUJF z 1.9.16). Realizirano je bilo napredovanje v višji plačni razred upravičencev (efekt za december 2016) . V letu 2016 je bila izplačana

delovna uspešnost iz povečanega obsega dela v višini 1.844 EUR bruto oz. 2.141 € z vsemi dajatvami delodajalca.

Povprečno število zaposlenih iz ur v letu 2016 znaša **97,14 delavcev**. To število je za 4,6 % večje od števila delavcev iz ur v letu 2015, ko je znašalo 95,41 (+1,73 delavca).

Struktura delavcev po elementih obračuna je naslednja:

- 72% obračunanih ur odpade na redno delo, iz tega izhaja 70 delavcev iz ur, število delavcev se v primerjavi z letom 2015 ni spremenilo. Število delavcev iz ur v dežurstvi in nadurah tudi ne odstopa od števila delavcev v 2015, povečal pa se je delež delavcev iz ur v nadomestilih elementi B (dopusti) in bolezninah v breme delodajalca elementi G.

-

- Zneski za skupno porabo iz plač niso presegli planirane okvire, v primerjavi z letom 2015 pa je zaradi sprostitev omejitev po ZUJF večja za 90 % (regres).

- Rast skupine stroškov Dajatve na plače je sorazmerna rasti skupine plače,

- Realiziran pa je znesek več odpravnin, ki po FN16-1 ni bil ustrezno predviden.

4.1.2.2.

Drugo največjo postavko predstavljajo stroški materiala in storitev (konti skupine 460 plus 461). Skupaj v znesku **1.452.645 EUR** (1.392.371 EUR v letu 2015) predstavljajo 32,28 % vseh odhodkov. Ti stroški so za 4,33 % večji od enakih stroškov leta 2015, sočasno pa so za 1,45% višji od načrtovanih po FN16-1.

Stroški materiala (460) so znašali **488.208 EUR** in so enaki od predvidenim po FN16-1, od enakih stroškov leta 2015 pa so višji za 0,27 % (I=100,27).

Neposredni materialni stroški materiala (ekonomat ZD IDRIJA), teh je v strukturi porabljenega materiala 84,9%, se ugotavljajo v materialnem knjigovodstvu zavoda. V glavni knjigi in tem poročilu so strnjeno zajeti v skupinah kontov 460-0 do 460-1. Podrobno, po stroškovnih mestih in vrstah materiala pa se spremljajo v poročilih materialnega knjigovodstva. Poročilo po teh dveh kategorijah je dokaj obsežno. V materialnem knjigovodstvu je evidentiranih 3.500 artiklov materiala, grupiranih na 31 skupin, ki se povezujejo na prej navedene konte, ter 65 stroškovnih mest. Podrobnejša razčlenitev presega okvir tega poročila.

Glavni povzetek poročila materialnega knjigovodstva za leto 2016 je :

- neposredni mat.str. so znašali 414.491,163 EUR in so za 1,14 % večji (I=101,14) od enakih stroškov leta 2015, ki so bili realizirani v višini 408.946 € v letu 2015, ter 1,22 % (I=101,22) višji od predvidenih po FN16-1 (v znesku 409.547 €), kar absolutno predstavlja 4.950 EUR. Takšen rezultat je rezultat izvajanja programov zdravstvenega varstva zavodu v letu 2016.
- - Preostalih 15,1 % predstavlja stroški porabljene električne energije, stroški goriva in stroški strokovne in ostale literature.

Stroški storitev (461) so znašali **skupno 966.196 EUR** in so za 2,2% (I=102,2) večji od predvidenih po FN16-1, in za 6,51% (I=106,51) višji od realiziranih stroškov storitev leta 2015. V strukturi vseh odhodkov predstavljajo 20,8%.

Storitve za realizacijo lastnih zdravstvenih storitev. (konti skupine 460-0) so realizirane v višini **263.273 €**, oz. 28% vseh stroškov storitev Znesek te skupine stroškov je za 14,4% (i=114,37) višji od realiziranega v letu 2015 in tudi za 13,4% (i=113,44) od predvidenega po FN16-1.

192.110 EUR oz. 19,9 % vseh stroškov storitev odpade na izplačila po Podjemnih in ostalih civilno pravnih pogodbah. Po veljavnih predpisih se stroški teh pogodb prikazujejo v tej skupini, čeprav bi po razlogu nastanka in vsebini prej spadali v okvir stroškov dela. Z temi pogodbami ZD Idrija premošča oz. nadomešča kadrovske izpade za opravljanje svoje redne dejavnosti zagotavljanja izvajanja dežurne službe z zunanjimi sodelavci –zdravniki, kot tudi manjko kadra za opravljanje nadstandardnih in samoplačniških storitev, za katere nima svojega strokovnega kadra. Znesek za te namene je za 1% nižji od predvidenega po FN16-1, je pa za 8,9% (i=108,85) višji od realiziranega v letu 2015.

Poleg izplačil posameznikom po pogodbah civilnega prava, je ZDI v letu 2016 za tovrstne namene izplačal še 69.087 € pravnim osebam zasebnega prava. Znesek je za 32% (i=132,01) večji od zneska iz leta 2015. Razlog porasta je predvsem oddaja del in opravil medicinske sestre v dveh svojih ambulantah v DU Idrija na delavce DU Idrija (to ni prenos dejavnosti SA v DSO !)

Na splošno pa velja, da je glede na naravo teh storitev, stroške ugotovljene na tej skupini kontov in njihovo odstopanje, potrebno gledati v tesni povezavi z stroški dela oz. plačah zaposlenih.

Prevozne storitve na skupini kontov 461-1 so realizirane v višini **141.897 €** – višje so za 33,6% (i=133,58) v primerjavi FN16-1 in 21 % višje (i=120,85) od realizacije 2015, zajemajo storitve podizvajalca prevozov na dializo in dopolnilo nenujnih sanitetnih prevozov domači reševalni službi, ter storitve pošte in telefonije. Največji del predstavlja strošek prevoza dialize, ki pa je odvisen od dejanske realizacije tega programa. ZZZS in PZZ zavarovalnice plačujejo po dejanskem prometu, delež plačila PZZ v teh prevozih je 90%, povečan promet in s tem večje plačilo podizvajalcu se odraža tudi v povečanem obsegu prihodka iz PZZ.

Storitve vzdrževanja na skupini 461-2 – v znesku **131.555 €** so v primerjavi z letom 2015 nižje za 17,5% (i=82,53), nižje tudi od predvidenih po FN16-1 za 23,7 (i=76,23). Čeprav so se posamezne postavke znotraj skupine različno gibale, se ocenjuje, da je glavni razlog stanje opreme in delno zadrževanje teh stroškov v predhodnih letih. Posebej je zastala dinamika tekočega vzdrževanja, saj so realizirani stroški te postavke dosegli le 50% predvidenih s FN16-1.

Zavarovalne premije – znesek tega stroška je **24.109 €**, so znižale v primerjavi z FN16-1, povišale so glede na realizacijo 2015. Tudi v letu 2016 je bilo izvedeno skupno javno naročilo za te storitve na ravni ustanoviteljic. Dejanski letni strošek pa je odvisen od dinamike nabav OS in uveljavljanja tekočih škod.

Stroški najemnin in zakupnin sicer izkazujejo povečano dinamiko rasti, tako v primerjavi z preteklim letom, kot tudi v primerjavi z FN16-1, vendar zneski povečanja so v nominalni vrednosti majhni.

Stroški reklame, reprezentance in plačilnega prometa v letu 2016 so v primerjavi z letom 2015 in tudi z FN16-1 nižji.

Stroški povračil v zvezi z delom 461-8 v znesku **5.404 €** izkazujejo povečanje tako z preteklim letom, kot tudi z FN16-1. vendar tudi tukaj gre za nominalno nizke zneske povečanja v okviru velikosti 200 €.

Druge storitve – skupina kontov 461- 9 v znesku 393.455 € se je povečala v primerjavi z letom 2015 za 9% (I=109,13), vendar je skupina ostala v okviru predvidevanj po FN16-1. Na to je vplivalo predvsem povečanje stroškov zunanjih zdravstvenih storitev -storitve tujih zavodov- za skupno 3,75%. zajete so vse tri vrste tujih storitev, zdravstvene, laboratorijske in zobozdravstvene (storitve zunanjih zobotehnikov) % glede na realizacijo 2015. Povečali so se tudi stroški strokovnega izobraževanja v primerjavi z preteklim letom. Na to je vplival izvedba izobraževanja za vse zaposlene na temo medsebojnih komunikacij in mediacije.

Stroški ogrevanja so za 20,5% % (I=120,46) višji od realizacije leta 2015. oz. 3 % višji od predvidenih po FN16-1. V letu 2015 je ZDI zamenjal izvajalca ogrevanja v zgradbi ZD v Idriji.

4.1.2.3

Skladno z Pravilnikom o spremembi pravilnika načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev -UL 120/07...12/09 in 100/15 (pravilnik o odpisu – veljavnost od 1.1.07 dalje) in 45. člena Pravilnika o EKN znaša celotna obračunana amortizacija za opredmetena in neopredmetena osnovna sredstva (popravek vrednosti na razredu 0) 325.502,61 EUR. Ta znesek je za 12,6 % višji (I=112,63) od enakega zneska iz leta 2015. Na podlagi 10. člena tega pravilnika se tako obračunana amortizacija se nadomešča (izračun v tabeli 1.2.1.1. – Izračun nadomeščanja amortizacije v 2016):

- A.) V breme dolgoročnih rezervacij v znesku 1.983 **EUR**, na skupini kontov **92** – Dolgoročne PČR (922 - donacije namenjene nadomeščanju amortizacije sredstev prejetih iz donacij).

- B.) Na podlagi 10. člena pravilnika o odpisu, se strošek amortizacije, ki ni vračunan v ceno storitve, oz. če javni zavod ne pridobi iz sredstev javnih financ dovolj sredstev za pokrivanje stroškov amortizacije, nadomesti v breme ustreznih obveznosti do virov sredstev to je obveznosti do sredstev prejetih v upravljanje. Ugotovljeno je, da znaša delež vračunane amortizacije v prihodkih iz naslova vseh zdravstvenih storitev iz javnega vira 235.669,78 EUR. Preostali znesek 47.733,31 EUR kot razlika do celotne obračunane amortizacije se krije v breme. Obveznosti do sredstev v upravljanju na kontu 980.

-C.) Preostanek 275.786,19 EUR, ki zajema vračunano amortizacijo iz prihodkov iz naslova zdravstvenih storitev iz javnega vira plus dejansko obračunano iz zdravstvenih storitev prodanih na trgu, se krije v breme odhodkov tekočega obdobja.

Znesek amortizacije v višini v višini **275.786 EUR**, ki se po nadomešča v breme stroškov poslovanja, je za 1% (I=100,98) višji od zneska, ki je bil nadomeščen v breme stroškov leta 2015 in 0,5%.(I=99,53) nižji od predvidenega po FN16-1. Praktično enak znesek amortizacije iz leta 2016, ki se nadomešča v breme odhodkov v primerjavi z letom 2015, je rezultat povečanega popravka vrednosti OS in spremenjenega razmerja prihodkov iz javne službe in tržne dejavnosti. Delež prihodkov iz javne službe se je povečal, kar pomeni, da se je povečal tudi delež vračunane amortizacije v cenah storitev posledično delež, ki se nadomešča v breme virov sredstev v upravljanju.

4.1.2.4.

Skupina 465 - Drugi stroški v znesku **33.785 €** izkazuje povečanje v primerjavi s preteklim letom za 14% (I=114,37), ostali pa so na ravni predvidenih z FN16-1 (I=98,61). Zajemajo predvsem stroške vplačila v sklad za invalide, ki bistveno vplivajo na velikost te skupine., stroški študentskega servisa so

v letu 2016 povečali v primerjavi z letom 2015. Zajemajo tudi stroške odvetniške službe.. Za stroške študentskega servisa velja enako kot za stroške storitev v skupini kontov 461-0.

4.1.2.4

Odhodki financiranja – skupina 467 zajema obveznosti iz financiranja leasinga za nabavo reševalnega vozila . Leasing pogodba se je z 31.12.2016 iztekla.

4.1.2.5.

Izredni odhodki – skupina 468 v višini **1,950 €** zajemajo denarne kazni iz naslova izvajanja pogodbe z ZZS za leto 2016.

4.1.2.6.

Prevrednotovalni odhodki - skupina 469 v letu 2016 v znesku **516 €** zajemajo stroške izrednega odpisa OS med letom.

4.1.3 Rezultat poslovanja

Izkaz prihodkov in odhodkov obdobja 1-12 2016 izkazuje presežek prihodkov nad odhodki, kot je ugotovljeno zgoraj 238.955 EUR, in se razporedi, kot je navedeno v točki 2. tega poročila.

Rezultat poslovanja v letu 2016 (presežek prihodkov) se je v primerjavi z letom 2015 zmanjšal, je pa ZD IDRJA povečal kumulativni presežek odhodkov nad prihodki iz preteklih let, katerega namenja za investicije in s tem povečanje materialne podlage svojega dela

Tudi v letu 2016 je zadoščeno načelu gospodarnosti (prihodki > odhodki).

Koeficient celotne gospodarnosti (c.prih/c.odh) v letu 2015 znaša **105,14** predhodno leto pa 108,93. Prav tako se je povišal kazalnik:

Gospodarnosti poslovanja v letu 2015 (prih. od posl. /odh. od posl.), ki znaša **104,77** v primerjavi z 108,25 predhodnega leta.

4.2 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI

Razmejitev poslovanja zavoda in ugotavljanje rezultata na izvajanje *javne službe* in *izvajanje dejavnosti na trgu* je samostojna vsebinska kategorija, in ni povezana z pojmom pridobitna – nepridobitna dejavnost, ki služi izključno za davčne namene (davek od dohodka pravnih oseb). Za leto 2015 Zdravstveni dom Idrija je zavezanec za plačilo davka od dohodka pravnih oseb.

Izkaz je izdelan v skladu z računovodskimi standardi po načelu poslovnega dogodka in skladno z zahtevkom iz zakona prikazuje ločeno spremljanje prihodkov in odhodkov iz naslova opravljanja javne službe od prihodkov in odhodkov iz naslova storitev za trg tistih poslovnih dogodkov , ki so enotno zajeti v prej navedenem Izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov.

Od 1.1.2011 dalje velja Navodilo v zvezi z razmejitvijo dejavnosti JZZ na javno službo in tržno dejavnost (MZ). S tem navodilom so podrobneje razmejeni prihodki JZZ, v fazi priprave pa je še vedno oblikovanje enotnih sodil za razmejitev odhodkov, ki naj bi bili obvezni za vse zdrav. zavode v RS.

Za **razvrščanje prihodkov** je za izdelavo tega izkaza ZDI uporabil to navodilo.

Za **razmejitev odhodkov** pa je za sodilo (23.člen pravilnika o letnih poročilih) *vzel razmerje prihodkov iz naslova javnih financ in javne službe ter tržnih dejavnosti na postavki Celotni prihodek (skupine kontov 76)* Ugotovljeno razmerje je:

v dobro javne službe 87,63 : 12,37

Skladno s temi sodili za razmejitev ZDI ugotavlja v obdobju 1.1.2016 - 31.12.2016:

- *presežek prihodkov nad odhodki iz naslova poslovanja pri izvajanju javne službe v višini **210.225 EUR***
- *presežek prihodkov nad odhodki v višini **29.730 EUR** iz naslova prodaje storitev in blaga na trgu.*

Uporaba navedene metode pri ugotavljanju (*metoda sorazmernosti*) rezultatov poslovanja iz naslova javne službe in tržne dejavnosti, da posledično tak rezultat, kot je prikazan zgoraj. Vsi odhodki so razmejeni v skladu z zgoraj navedenim razmerjem razen stroškov amortizacije, saj javni zavod ne more obračunane amortizacije, ki odpade na storitve iz naslova tržne dejavnosti nadomeščati v breme sredstev prejetih v upravljanje. ZDI tržno dejavnost opravlja kot dopolnilo svoji osnovni dejavnosti za zapolnitev svojih prostih kapacitet in ne kot namensko dodatno dejavnost. Delež amortizacije, ki se nadomešča v breme odhodkov iz naslova tržne dejavnosti, je ugotovljena kot razlika med celotno obračunano amortizacijo zmanjšano za nadomeščanje v breme dolgoročnih rezervacij in obračunano v deležu obračunano ki odpade na delež prihodka iz javne službe(višina kalkulativnega elementa amortizacije kot izhaja iz vsakoletne pogodbe z ZZS).

5 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA

Izkaz je sestavljen po tem načelu (plačana realizacija) in služi spremljanju gibanja javno finančnih prihodkov in odhodkov in sestave javno finančne bilance države in občine. Zajema promet denarnega toka v obdobju od 1.1.2016 in 31.12.2016, kar ni enako obdobju poslovnega leta.

Po tem izkazu izkazuje ZD IDRIJA presežek prihodkov nad odhodki v višini 196.158 EUR

Prihodki znašajo **4.928.383 EUR** in so za 0,5 % (I=9,43) nižji od enakih prihodkov 2015 in 1% (I=101,08) večji od predvidenih po FN16-1.

Odhodki znašajo **4.732.226 EUR** in so za 1,2% (I=98,14) nižji od enakih odhodkov preteklega leta in 3,6% nižji od predvidenih s FN16-1.

Nižja realizacija odhodkov v primerjavi z realiziranimi prihodki je glavni razlog presežka prihodkov ugotovljenega s tem računovodskim izkazom. Na nižjo realizacijo odhodkov je v veliki meri vplivala realizacija postavke investicijskih odhodkov. Razlog je pri upočasnitvi dinamike investicijskih vlaganj v letu 2016, kot tudi pristopa k realizaciji proti koncu leta, tako da so nekatera plačila teh investicij zapadla že v januar 2017 in bodo predmet investicijskih izdatkov leta 2017. Pri razmejitvi odhodkov iz javne službe in tržne dejavnosti so v temu izkazu uporabljeni enaki procenti in razmerja, kot pri razmejitvi pri izkazu prihodkov in odhodkov vrstah dejavnosti, s tem da se celotni investicijski odhodki smatrajo kot odhodki iz naslova javne službe.

Razmejitev prihodkov pa je vezana na zgoraj omenjeno razmejitev MZ.

6 IZKAZ RAČUNA FINANCIRANJA DOLOČENIH UPORABNIKOV

6.1 Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov

Izkaz računa financiranja izkazuje promet prejetih kreditov in dinamiko njihovega odplačevanja tekom leta. V letu 2016 ZDI j izkazuje gibanje zadolžitve in odplačila iz naslova leasinga pri nabavi novega reševalnega vozila v višini 37.113 €. S 31.12.2016 je ZDI v celoti odplačal svoje obveznosti iz navedenega leasinga.

6.2 Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov

Izkaz računa finančnih terjatev in naložb pa prikazuje promet danih kreditov in naložb. Ker ZD IDRIJA nima prometa iz tega naslova navedena priloga ni izpolnjena.

7 Predlog razporeditve presežka prihodkov v letu 2016

7.1 Izračun po ZIPRS1718

Na podlagi določil 77. člena zakona o izvrševanju proračuna za 2017 in 2018 (UL 80/16), kateri opreacionalizira določila Zakona o fiskalnem pravilu (UL 55/15), javni zavodi izračunavajo presežek za leto 2016 po denarnem toku. Po objavljeni metodologiji izračuna ZDI v letu 2016 ne ugotavlja tovrstnega presežka.

7.2 Predlog razporeditve ugotovljenega presežka za 2016 po obračunskem načelu

Na podlagi metodologije izračuna, se presežek ugotovljen po obračunskem načelu (rezultat iz Izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov) zmanjša za presežek izračuna v skladu u ZIPRS1718. Ker ZDI ne ugotavlja presežka po ZIPRS, se tako celotni presežek iz obračunskega načela v razporedi skladno z aktom o ustanovitvi in statutom ZDI.

Predlog sklepa se tako glasi:

- a. **Presežek**, ugotovljen po obračunskem načelu za leto 2016, zmanjšan za presežek, izračunan po ZIPRS1718 za leto 2016, **znaša 238.954,76 €**
- b. Presežek prihodkov nad odhodki v višini **238.954,76 €** se porabi kot vir za nabavo opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev in se razporedi med obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje v bilanci stanja na dan 31.12.2016 na kontu 985 – presežek prihodkov nad odhodki

Izračun presežkov iz točke 7 tega poročila je prikazan v prilogi.

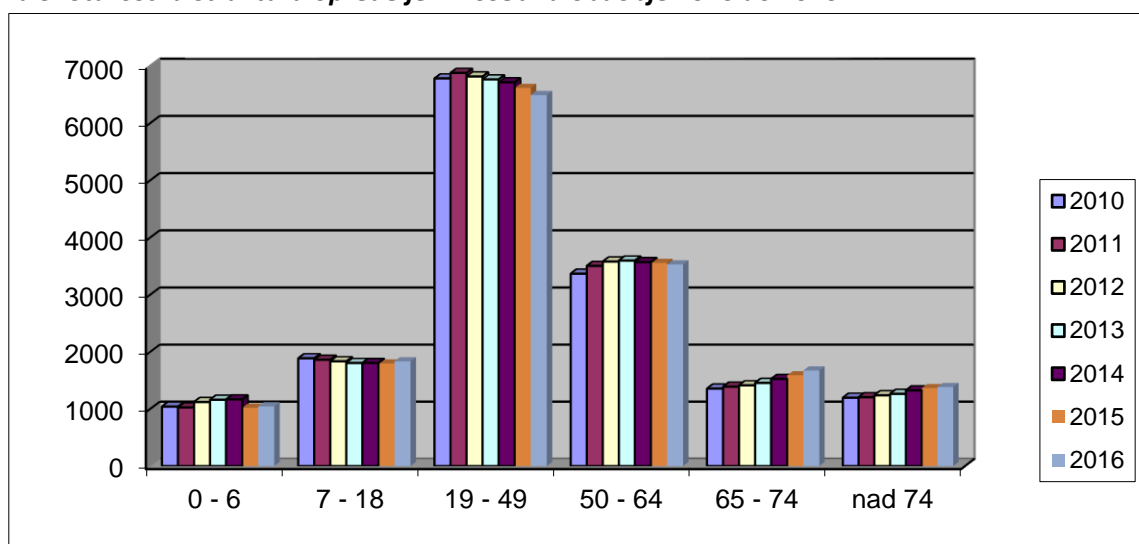
Nikita Primožič, univ. dipl. ekon.
Vodja finančno računovodske službe, Ir

C. STROKOVNO POROČILO

1. STATISTIČNI PODATKI

Pri zdravnikih splošne in družinske medicine, pri zdravnici za šolske otroke in mladino ter pri pediatriji je bilo na dan 31.12.2016 opredeljenih 15.960 oseb, od tega je bilo otrok v starosti do 6 let 1.046, mladih od 7 do 18 let 1.835, oseb v starosti od 19 do 49 let je bilo 6.491, v starosti od 50 do 64 let 3.530, v starosti od 65 do 74 let 1.674 in starejših nad 74 let 1.384. S primerjavo podatkov iz prejšnjih let je razvidno staranje populacije na našem področju. Pri izbranih zdravnikih je bilo opredeljenih 105 oseb manj kot leto prej (Slika 10).

Slika 9: Starostna struktura opredeljenih oseb za obdobje 2010 do 2016

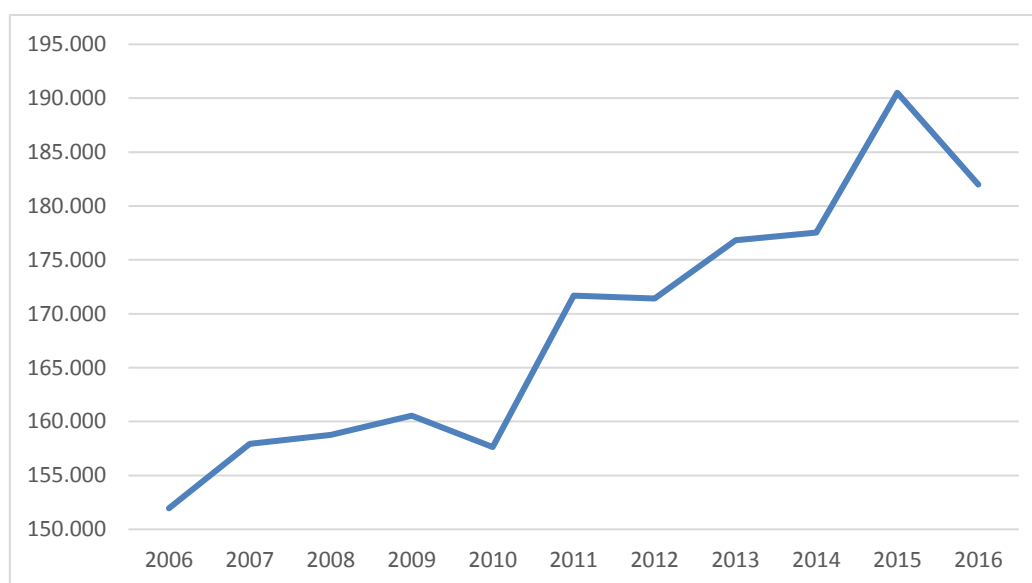
V Zdravstvenemu domu Idrija ima izbranega ginekologa 4.605 žensk, od tega 85 deklet v starosti do 19 let, 1.272 žensk v starosti od 20 do 39 let, 1.971 žensk v starosti od 40 do 64 let in 1.277 žensk starih nad 65 let.

Pri zobozdravnikih Zdravstvenega doma Idrija je bilo 31.12.2016 opredeljeno skupno 8.815 oseb, od tega 2.512 otrok in mladostnikov v starosti do 18 let, 660 oseb v starosti med 19 in 25 let ter 5.572 oseb v starostni skupini nad 26 let.

V preteklem letu je bilo v vseh službah zdravstvenega doma opravljenih 181.996 obiskov pri 31.040 osebah. Kar pomeni v povprečju 5,86 obiskov na osebo in je za 0,19 obiska na osebo manj kot leto prej. Število obiskov – obravnava je v lanskem letu prvič padlo. Ob tem pa postajata sama diagnostika in zdravljenje posameznih bolezni vse bolj obsežna kar terja več časa (Tabela 8 in Slika 11).

Tabela 7: Število pregledanih bolnikov in obiskov v obdobju 2006 do 2016

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Št. bolnikov	26.566	27.707	27.711	29.979	29.182	31.573	31.665	31.977	30.752	31.463	31.040
Št. obiskov	151.954	157.926	158.774	160.546	157.645	171.676	171.431	176.830	177.538	190.513	181.996

Slika 10: Število obiskov v obdobju 2006 do 2016

2. OBRAVNAVA PO DIAGNOZAH

Na prvem mestu po obravnavanih skupinah bolezni so tudi letos bolezni dihal, ki jim sledijo bolezni mišičnoskeletnega sistema, endokrinološke bolezni, poškodbe ter infekcijske bolezni. Velik del bolezni dihal predstavljajo okužbe ter kronične bolezni kot sta KOPB in astma. Porast je v primejavi z lani zabeležen v skupini endokrinoloških bolezni, kar je posledica porasta diagnoz iz skupine hiperlipidemij in sladkorne bolezni tipa 2 (Tabela 9).

Tabela 8: Število primerov diagnoz po posameznih skupinah mednarodne klasifikacije bolezni (MKB) za leto 2016

Skupina bolezni po MKB	VSI	MOŠKI	ŽENSKE
Infekcijske bolezni	3.339	1.602	1.797
Neoplazme	1.022	545	477
Bolezni krvi	335	116	219
Endokrine bolezni	5.497	2.731	2.766
Duševne bolezni	1.083	433	650
Nevrološke bolezni	601	244	357

Bolezni očesa in adneksov	2.492	1.263	1.229
Bolezni ušesa in mastoida	2.387	1.275	1.112
Srčno žilne bolezni	2.866	1.345	1.521
Bolezni dihal	6.134	2.975	3.159
Bolezni prebavil	1.581	834	747
Bolezni mišično skeletnega sistema	5.974	2.609	3.365
Bolezni kože	2.521	1.116	1.404
Bolezni sečil in spolovil	2.341	557	1.784
Poškodbe	4.093	2.507	1.586

3. CEPLJENJA

V zdravstvenemu domu Idrija se izvajajo redna cepljenja predšolskih in šolskih otrok po letnem Programu cepljenja in zaščite z zdravili. Poleg tega se izvaja še cepljenja proti gripi, klopnemu meningoencefalitisu, tetanusu, pneumokoku, hepatitisu A in B, tifusu, papiloma virusu, rotavirusu in respiratornemu sincicijskemu virusu.

Od leta 2015 so v cepljenje proti humanemu papiloma virusu vključeni tudi fantje. Cepljenje je tudi za fante brezplačno, saj ga jim podarjata obe občini (Idrija in Cerkljeva) ter Zdravstveni dom Idrija.

V letu 2016 je zabeležen pozitiven trend pri cepljenju za gripo (Tabela 10).

Tabela 9: Število cepljenj (odmerkov) proti gripi, tetanusu, klopnemu in humanemu papiloma virusu za obdobje 2009 – 20116

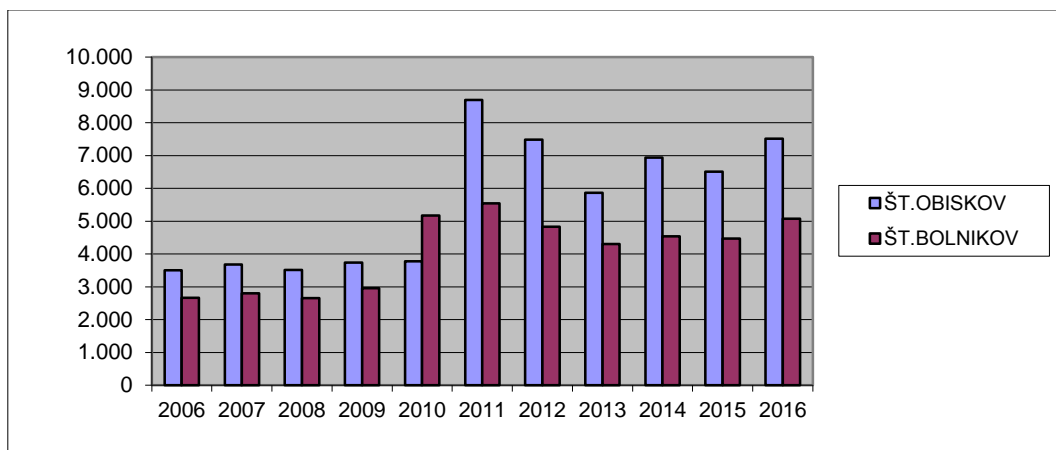
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Gripa	1.769	499	578	700	664	768	590	698
Tetanus	960	932	609	732	801	892	1025	458
Klopni meningoencefalitis	982	1.261	947	1.052	1.092	1.211	1307	841
Humani papiloma virus	352	251	107	103	174	133	128	150

3. AMBULANTA ZA NUJNO MEDICINSKO POMOČ

V preteklem letu je bilo v tej ambulanti pri 5.073 pregledanih bolnikih opravljenih 7.512 obiskov. V primerjavi z letom prej je bilo opravljenih več obiskov (1001) pri več osebah (601). Število intervencij se je glede na pretekla leta povečalo, odzivni časi do prihoda na teren in prevoza do bolnišnice pa ostajajo približno enaki kot predhodna leta. Število helikopterskih intervencij se približuje tistim izpred nekaj let (Slika 12 in Tabela 11). Z zaposlitvijo specialista urgentne medicine se je ambulanta še dodatno strokovno in kadrovsko okrepila.

Slika 12: Število obiskov in bolnikov v ambulanti za nujno medicinsko pomoč v obdobju 2006 do 2016

Tabela 10: Intervencije nujne medicinske pomoči za obdobje 2006 do 2016

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
št. intervencij	501	761	823	779	753	406	438	428	450	720	760
št. pacientov	464	727	788	745	740	377	418	406	434	576	760
št. pacientov (prom. nesreče)	42	45	388	37	33	39	29	32	33	40	3
čas: klic - teren (min)	15	15	16	16	14,3	14,7	13,6	14	14,03	16	18
čas: klic - bolnišnica (min)	162	196	171	163	144	174,3	193	175,1	175,14	163	122
št. KPR	0	2	4	6	8	11	9	13	9	8	10
št. intubacij	0	4	4	4	9	10	7	11	12	10	6
nastavljen kanal	101	149	171	164	163	156	143	174	202	239	466
št. defibriliranih pacientov	0	5	4	2	8	7	16	12	10	7	2
prometna nesreča	36	38	47	32	23	37	24	24	31	34	25
št. helikopterskih intervencij	13	29	58	44	44	36	36	9	15	29	29

4. DRUŽINSKA MEDICINA

Tako kot v letu 2015 je v ZD Idrija delovalo osem (8) ambulant splošne/družinske medicine. Vse ambulante so tekom leta poleg kurativnega dela z akutno obolelimi in poškodovanimi izvajale program referenčnih ambulant skladno s protokoli preventivnih pregledov in vodenja določenih kroničnih nenalezljivih bolezni. Rezultati dela vključno s kazalniki kakovosti so bili mesečno posredovani v Projektno pisarno Ministrstva za zdravje RS. Poročanje je potekalo brez pomembnejših zapletov. S strani projektne pisarne, ki v državi koordinira projekt referenčnih ambulant, še vedno ni bil dokončno vzpostavljen dobro delujoč sistem povratnih informacij, ki bi lahko posamezni ambulant omogočil analitični pogled v svoje delo in hkrati primerjavo na nivoju ambulant zdravstvenega doma, regijsko ali na nivoju države. Vse ambulante so se uspešno vključile v sistem e- recept, v zadnjem trimesečju so se postopno

začele vključevati tudi v sistem e- naročanje. Izboljšana je sledljivost naročanja laboratorijskih storitev.

Leta 2016 nismo napredovali s sistemom kakovosti. Med letom nismo obravnavali pomembnejših kršitev Pravilnika o delu družinske medicine v ZD Idrija. Glavni problem so bile čakalne vrste oz. dostopnost do osebnega zdravnika. Na podlagi sklepa strokovnega sveta in sklepa direktorice je bil konec oktobra izveden redni interni strokovni nadzor vodenja elektronskih čakalnih seznamov in ocene čakalnih dob. Ugotovljeno je bilo, da so v času nadzora vse ambulate družinske/splošne medicine vodile elektronske čakalne sezname. T.i. čakalna doba je bila razen v eni ambulanti krajša od 7 dni, v večini ambulant krajša od 5 dni. Nadzor je pokazal, da je trenutna informacijska tehnologija pomanjkljiva oziroma ne omogoča natančne ocene čakalne dobe. Poleg tega bi moralo biti obdobje opazovanja bistveno daljše, da bi pridobili bolj realne podatke. Predlagana je bila izdelava protokola, ki bi ga sprožile ambulate same, ko bi opazile, da t.i. nenujni pacienti ne pridejo do zdravnika v času 5 delovnih dni.

V zadnji triadi leta so bili zdravniki bistveno razbremenjeni dela v ambulanti NMP, saj je ZD zaposlil novega urgentnega zdravnika. S tem je bila omogočena kakovostnejša organizacija dela v posameznih ambulantah, ki je prvenstveno odvisna od nosilca ambulate, t.j. zdravnika. V letu 2016 smo se ponovno soočali s kadrovskimi težavami ob daljših odsotnosti posameznih zdravstvenih delavcev zaradi bolezni.

V ZD so zaposleni štirje (4) specializanti družinske medicine ob dveh(2)glavnih mentorjih družinske medicine iz ZP Cerklje. Od tega je bila ena(1)specializantka sprejeta na novo, ena(1) je bila na porodniškem dopustu. Specializanti so se pod nadzorom neposrednih mentorjev vključevali tudi v delo nekaterih družinskih ambulant v Idriji, ambulate NMP vključno z obveznimi dežurstvi, ambulant v domovih za starejše ter v ambulate za otroke. Med letom so se v ambulantah praktično izobraževali tudi študenti medicine.

Posamezni zdravniki in medicinske sestre so se udeleževali več različnih akcij za promocijo zdravja kot npr. Dan zdravja, testi hoje ipd. Konec leta smo ponovno začeli sodelovati s klinično farmacevtko, tokrat v okviru rednega programa ZZS v skladu s Dogovorom za leto 2016.

Izobraževanje je potekalo v okviru internih predavanj in zunanjih strokovnih srečanj. V sklopu sestankov referenčnih ambulant smo pričeli z obravnavo oziroma predstavitve posameznih modulov. Izkazalo se je, da se ambulate določenih modulov v praksi ne izvajajo v polni meri. Vzroki so različni, odvisni so od pripravljenosti, znanja in obremenjenosti zdravnikov ter referenčnih sester. Stanje se predvidoma ne bo spremenilo do uvedbe plačevanja storitev glede na kazalnike kakovosti. Tudi leta 2016 raziskovalna dejavnost na področju družinske medicine ni zaživela.

Nina Kokalj Oblak, dr.med., spec., Ir

5. REFERENČNE AMBULANTE

Referenčne ambulante so obstoječe ambulante, v katerih že dela zdravnik družinske medicine. Obravnava bolnikov je nadgrajena z registri kroničnih bolnikov, obsežnejšo preventivo, kazalniki kakovosti ter protikoli obravnav kroničnih bolnikov.

Temeljni cilj dela dipl. med. ses. v referenčnih ambulantah je kakovostna obravnava pacienta z opredeljenimi kazalniki kakovosti.

V letu 2016 je bilo v referenčnih ambulantah 5.289 vseh obravnav, od tega 1.351 obravnav kroničnih bolnikov.

Anketa o zadovoljstvu pacientov je del rednega preverjanja kakovosti v referenčnih ambulantah, za katerega se je odločil projektni svet na seji dne 1. 3. 2011. Ankete se izvajajo enkrat letno za obdobje prejšnjega koledarskega leta. Predstavljeno poročilo prikazuje rezultate četrte izvedene ankete. Zbiranje podatkov je potekalo od 23. decembra 2015 do 17. maja 2016. Anketo je izpolnilo 3039 pacientov. V tem času je delovalo 564 referenčnih ambulant. Analiza drugega dela zajema sklop vprašanj od 23 do 39, ki se nanaša na delo diplomirane medicinske sestre (v nadaljevanju DMS), pokaže, da je 75% anketirancev obravnavo in delo DMS ocenilo z oceno odlično, 22% anketirancev je delo DMS ocenilo z oceno dobro ter 3% z oceno srednje ali manj (1%). (vir: <http://www.referencna-ambulanta.si/wp-content/uploads/Analiza-vprašalnika-o-zadovoljstvu-pacientov-2015.pdf>)

V preteklem letu je bilo v teh ambulantah tako opravljenih skupaj 641 preventivnih obravnav s presejanjem in svetovanjem glede ogroženosti za kronične nenalezljive bolezni, 179 preventivnih obravnav za srčno žilno ogroženost, 952 preventivnih obravnav za odkrivanje zvišanega krvnega tlaka (27 primerov novo odkrite arterijske hipertenzije), 1.199 preventivnih obravnav za odkrivanje sladkorne bolezni (38 novih bolnikov s sladkorno boleznijo) in 123 preventivnih obravnav za odkrivanje kronične obstruktivne pljučne bolezni (4 novih primerov KOPB), 303 preventivnih obravnav glede ogroženosti za depresijo (17 novih primerov) in 166 preventivnih obravnav glede ogroženosti za osteoporozo (Tabela 11).

Tabela 11: Incidenca novo odkritih kroničnih bolezni v referenčnih ambulantah v letu 2016

Presejanje	Število obravnav	Incidenca (št. novih primerov/1000)
Arterijska hipertenzija	952	28
Sladkorna bolezen	1199	33
KOPB in astma	123	32
Depresija	303	56

Ob tem so medicinske sestre v referenčnih ambulantah vodile tudi bolnike z že znano kronično boleznijo in izvedle še 561 kratkih obiskov ter 366 kontrolnih obiskov dejavnikov tveganja s svetovanjem. Sodelovale so pri 770 timskih obravnavah oseb (Tabela 12).

Tabela 12: Število obravnav kroničnih bolnikov v referenčnih ambulantah v letu 2016

Vrsta obravnave	Število obravnavanih oseb
Arterijska hipertenzija	712
Astma in KOPB	83
Sladkorna bolezen	407
Osteoporoza	48
Bolezni prostate	36
Koronarna bolezen	19
Depresija	46

Pri osebah z enim ali več dejavnikov tveganja in ugotovljeno ogroženostjo, oziroma velikim tveganjem za nastanek kroničnih nenalezljivih bolezni, izvajamo ukrepe svetovanja in podpore za spremembo vedenjskega sloga in opuščanja zdravstveno tveganih vedenj. Na tem področju delovanja imamo kar nekaj uspehov, saj je kar 16 pacientov opustilo kajenje, 47 pacientov je znižalo telesno težo, 98 pacientov je znižalo vrednosti maščob v krvi in 29 pacientov je znižalo vrednosti krvnega sladkorja in 3 pacienti so znižali krvi tlak z nefarmakološkimi ukrepi.

Vlasta Gostiša Mrak, dipl. med. sestra

6. CENTER ZA PROMOCIJO ZDRAVJA

Center za promocijo zdravja (CPZ v nadaljevanju), oziroma Zdravstveno vzgojni center, deluje v okviru Nacionalnega programa primarne preventive srčno-žilnih bolezni (NPPPSŽB v nadaljevanju) ter preventive na področju kroničnih nenalezljivih bolezni, pri čemer je njegova osnovna naloga izvajanje Programa svetovanja za zdravje za odrasle.

Cilj Nacionalnega programa primarne preventive je preprečevanje kroničnih nenalezljivih bolezni, na prvem mestu preventiva bolezni srca in ožilja, preprečevanje dejavnikov tveganja, sladkorne bolezni, preventiva kroničnih nenalezljivih bolezni kot so depresija, tesnoba, obvladovanje stresa, osteoporoze, raka.

Poleg izvajanja Programa svetovanja za zdravje NPPPSŽB, se CPZ povezuje s partnerji v lokalni skupnosti in izvaja aktivnosti krepitve zdravja v lokalnem okolju. Aktivnosti in vsebine so namenjene posameznim skupinam glede na starost in področja, ki so najbolj pereča. Tako v okviru centra potekajo preventivne dejavnosti za posameznike ali skupine.

Posebni sklop pa predstavlja izvajanje preventive za šolarje in mladostnike po šolah in vrtcih (II. steber) s predpisanimi vsebinami, v tem delu sodelujejo diplomirane medicinske sestre iz otroškega in šolskega dispanzerja ter zdravstvene in zobozdravstvene vzgoje.

Šolo za starše izvajajo diplomirane medicinski sestre in babice.

V CPZ posamezniki lahko dobijo informacijo o državnih preventivnih programih SVIT – zgodnjem odkrivanju predrakavih in raka na debelem črevesu in danki, DORA - presejalni program za raka dojk, ZORA – program zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb materničnega vratu.

CPZ deluje pod okriljem diplomirane medicinske sestre, ki skrbi za organizacijo dogodkov, pripravo, izvedbo, evidentiranje in evalvacijo zdravstveno vzgojnih delavnic v okviru NPPPSŽB.

6.1. Svetovni dan ledvic

Svetovni dan ledvic, ki ga obeležujemo v mesecu marcu, je potekal pod geslom »Od otroštva naprej na svoje ledvice glej«. Kronično ledvično bolezen ima vsaka deseta odrasla oseba. Čeprav redkeje, se pojavlja tudi pri otrocih, ki lahko zbolijo že v zgodnjem otroštvu zaradi prirojenih ali dednih ledvičnih bolezni. Ker ledvična bolezen sprva nima posebnih znakov, jo ugotovimo samo z osnovno preiskavo seča in krvi.

Diplomirana medicinski sestra iz CPZ in diplomirana medicinska sestra iz referenčne ambulante Zdravstvene postaje sta opravili meritve krvnega tlaka, laboranta laboratorija Idrije in Cerknega pa sta izvajala testiranje urina na prisotnost beljakovin v seču. Rezultate meritev je pregledala zdravnica, specialistka interne medicine.

V Cerknem se je meritev udeležilo 56 oseb, od tega 45 žensk in 11 moških. V Idriji se je meritev udeležilo 76 oseb, od tega 46 žensk in 26 moških, v starosti od 17 do 86 let.

Osebe, pri katerih so bile izmerjene patološke vrednosti krvnega tlaka ali je bila ugotovljena prisotnost beljakovin v seču, so bile napotene na kontrolne meritve v referenčne ambulante izbranih osebnih zdravnikov.

6.2. Svetovni dan sladkorne bolezni

Poudarek je bil na pomenu preventivnih aktivnosti za preprečevanje diabetične retinopatije, ki je eden od možnih zapletov sladkorne bolezni in lahko vodi v slepoto. CPZ zdravja in Diabetološka ambulanta ZD Idrija ob tej priložnosti že vrsto let izvajata aktivnosti, s katerimi lahko sladkorno bolezen tipa 2 preprečimo ali odložimo na kasnejše življenjsko obdobje, oziroma preprečimo kasnejše zaplete v razvoju bolezni. Diplomirani medicinski sestri sva izvajali meritve krvnega sladkorja in krvnega tlaka, zdravnica specialistka interne medicine pa

svetovanja. Krvni sladkor je izmerilo 48 oseb, od tega 31 žensk in 17 moških. Večina udeležencev meritev ni bilo naključnih, na meritve so prišli z namenom preveriti vrednosti krvnega sladkorja in krvnega tlaka.

6.3. Svetovni dan preventive sladkorne bolezni

Na prošnjo vzgojiteljic vrtca, enote v Prelovčevi ulici v Idriji, je bila izvedena delavnica za otroke, s predstavitvijo Zgodbe o sladkorni bolezni ob slikah. Predstavitve se je udeležilo 107 otrok.

6.4. Svetovni dan hipertenzije

V Zdravstvenem domu Idrija smo v sklopu Svetovnega dneva hipertenzije, izvajali meritve krvnega tlaka z svetovanjem zdravnika na Dnevu zdravja in v CPZ. Krvni tlak je izmerilo 81 oseb, od tega 28 moških in 53 žensk. Anketo je izpolnilo 24 oseb.

6.5. Svetovni dan brez avtomobila

Širša javnost je bila pozvana, naj se ta dan otroci, mladostniki, odrasli in starejši, v šolo, na igrišče, po opravkih odpravijo peš.

6.6. Poročilo o realizaciji nacionalnega programa CINDI v letu 2016

Uvodni del programa svetovanja za zdravje zdravstveno vzgojne delavnice (»Življenjski slog«, »Dejavniki tveganja«, »Preizkus hoje na 2 km«) je namenjen začetnemu informiranju udeležencev o zdravem življenjskem slogu in dejavnih tveganja ter motiviranju za vključitev v strukturirane, daljše delavnice (»Zdrava prehrana«, »Telesna dejavnost – gibanje«, »Zdravo hujšanje«), namenjene so osebam s prisotnimi dejavniki tveganja in visoko ogroženim za razvoj srčno-žilnih in ostalih kroničnih nenalezljivih bolezni ter že zbolelim.

V delavnicah za opuščanje kajenja udeleženci razvijejo veščine, sposobnosti in znanje, ki so jim je v pomoč pri premagovanju stranskih pojavov, ki se pojavijo ob opuščanju kajenja, krepitvi pozitivne samopodobe, obvladovanju stresa in telesne teže in pri vzdrževanju nekajenja.

Psihoedukativne delavnice s področja duševnega zdravja »Podpora pri spoprijemanju z depresijo« so se začele izvajati v letu 2015. Namenjene so osebam z depresijo in njihovim svojcem, z namenom čim prej prepoznati bolezen in depresijo zdraviti, saj bo tako imela kar najmanj posledic, zdravljenje pa bo krajše in uspešnejše.

Novost v letu 2016 so psihoedukativne delavnice :»Podpora pri spoprijemanju s tesnobo«, Podpora pri spoprijemanju s stresom«, »Tehnike sproščanja«.

V delavnici »Podpora pri spoprijemanju s tesnobo« udeleženci spoznajo osnovne značilnosti tesnobe (anksioznosti), vzroke zanjo ter potek in načine zdravljenja. Naučijo se, kako si lahko pomagajo sami in izboljšajo svoje počutje. Prav tako si v delavnici lahko izmenjajo svoje izkušnje in se medsebojno podpirajo. V delavnici »Podpora pri spoprijemanju s stresom« udeleženci spoznajo osnovne značilnosti doživljanja stresa, vzroke zanj ter načine njegovega delovanja. Naučijo se veščin s katerimi si lahko pomagajo sami in izboljšajo svoje počutje (tehnik sproščanja, tehnik preusmerjanja misli in čustev, načrtovanje odziva na stresne situacije, razvijanje čustvenega zavedanja, ipd.).

Število zdravstveno - vzgojnih delavnic letno je določeno v pogodbi med ZD Idrija in ZZZS (Tabela 13).

Tabela 13: Izvedba zdravstveno vzgojnih delavnic v letu 2016

Vrsta zdravstveno vzgojne delavnice	Skupno število realiziranih delavnic	Skupno število udeležencev na začetnem srečanju posamezne delavnice	Skupno število udeležencev, ki so ustrezno zaključili posamezno delavnico glede na prisotnost
Življenjski slog	8	83	80
Dejavniki tveganja	9	91	90
Zdrava prehrana	2	20	20
Zdravo hujšanje	2	32	30
Telesna dejavnost	2	24	20
Skupinsko svetovanje za opuščanje kajenja	1	6	6
Individualno svetovanje za opuščanje kajenja	4	4	4
Test hoje	8	85	82
Podpora pri spoprijemanju z depresijo	1	6	6
Podpora pri spoprijemanju s tesnobo	1	6	6
Podpora pri spoprijemanju s stresom	1	8	8

Tehnike sproščanja	3	24	24
Skupaj	42	389	394

6.6.1. Preizkus hoje na 2 kilometra

Preizkus hoje na 2km je enostaven, varen in ponovljiv test, pri katerem se na podlagi spola, starosti, telesne mase in višine telesne ter časa hoje in srčnega utripa določi indeks telesne zmogljivosti (fitnes indeks). V letu 2016 je bilo izvedenih 8 testov hoje na 2km, 4 v Idriji in 4 v Cerknem. Na preizkusu hoje sodelujejo še sodelavci referenčnih ambulant. Skupno število udeležencev na testih hoje je bilo 82, od tega 63 žensk in 19 moških. Srednja vrednost fitnes indeksa za vso skupino je 100. Srednja vrednost fitnes indeksa za ženske je 101, za moške 96 (Tabela 14).

Tabela 14: Porazdelitev fitnes indeksa (število, %) v testni skupini

Fitnes indeks	Ženske	Število %	Moški	Število %	Vsi	Število %
< 70	3	4,8	1	5,3	4	4,9
70 - 89	10	15,9	5	26,3	15	18,3
90 - 110	33	52,4	8	42,1	41	50,0
111 - 130	15	23,8	5	26,3	20	24,4
> 130	2	3,2	0	0,0	2	2,4

6.6.2. Skupinsko in individualno svetovanje za opuščanje kajenja

Na začetku in ob zaključku delavnice svetovanja za opuščanje kajenja udeleženci izpolnijo evalvacijski vprašalnik iz katerega je razviden kadilski status. Ocena uspešnosti v delavnici za opuščanje kajenja je pokazala, da je 5 kadilcev opustilo kajenje, 4 kadilci so zmanjšali število pokajenih cigaret za več kot polovico, 1 kadilec pa ni spremenil kadilskega statusa.

6.6.3. Zdrava prehrana

Udeleženci delavnic "Zdrava prehrana" na začetku in zaključku delavnice izpolnijo evalvacijski vprašalnik iz katerega je razvidna sprememba prehranskih navad. 80% udeležencev delavnice je bilo uspešnih, 10% delno uspešnih, 10% udeležencev pa ni spremenilo načina prehranjevanja.

6.6.4. Zdravo hujšanje

Uspešnost v zdravstveno vzgojni delavnici »Zdravo hujšanje« vrednotimo na podlagi: meritev telesne mase in obsega pasu, ocene prehranjevalnih navad in ocene telesne dejavnosti.

V letu 2016 sta bili realizirani 2 šoli hujšanja. Telesna masa pri hujšajočih je bila ob zaključku delavnice nižja za 5 - 20% , vsi so povečali telesno dejavnost. 1 oseba ni bila motivirana za spremembo in programa ni zaključila.

6.6.5. Telesna dejavnost

Delavnica »Telesna dejavnost za krepitev zdravja« v okviru Nacionalnega programa poteka od oktobra do aprila, 1x tedensko, v telovadnici GJV Idrija. Delavnico telesna dejavnost vodi diplomirana fizioterapevtka.

Uspešnost v zdravstvenovzgojni delavnici »Telesna dejavnost – gibanje« vrednotimo na podlagi sprememb gibalnih navad in merjenja telesne zmogljivosti na začetku in ob zaključku delavnice. Uspešnost udeležencev na delavnici je bila 90%, 10% jih ni opravilo dveh testov telesne zmogljivosti.

6.6.6. Psihoedukativne delavnice

Organizirane so bile delavnice Podpora pri spoprijemju z depresijo, s stresom ter tesnobo. Vsi udeleženci psihoedukativnih delavnic so napredovali glede na spremembo izbranih ocen predpisanega evalvacijskega vprašalnika. Ob zaključku delavnic so zapisali, da jim je obiskovanje delavnice zelo koristilo, da so se v skupini počutili zelo dobro.

Vse evalvacijske vprašalnike daljših delavnic, ob zaključku delavnic preko spletne ankete pošiljam na NIJZ.

Irena Štucin, dipl. med. sestra, Ir

7. ZDRAVSTVENA VZGOJA ZA OTROKE IN MLADINO

V letu 2016 smo izvedle vse predpisane vsebine vzgoje za zdravje ob sistematskih pregledih –prvi steber in vse predpisane vsebine za drugi steber vzgoje za zdravje po naših šolah.

Vsebine prvega stebra so podane v Priročniku za izvajalce vzgoje za zdravje ob sistematskih pregledih šolskih otrok in mladostnikov: VZGOJA ZA ZDRAVJE. V novem Priročniku za izvajalke vzgoje za zdravje v okviru primarnega zdravstvenega varstva : ZA BOLJŠE ZDRAVJE OTROK IN MLADOSTNIKOV pa so določene vsebine za izvajanje vzgoje za zdravje po šolah. Vsaka vsebina traja dve šolski uri za določen razred. Za izvajanje teh vsebin je potreben vstop v šolo. Minimalni standard je ena vsebina v vsak razred.

Z vsemi šolami smo se pred začetkom izvajanja dogovorili za termine izvajanj in pri delu nismo imele ovir. Delo je potekalo nemoteno.

Vsebine delavnic (drugi steber) v osnovni šoli si sledi tako :

- 1.razred: ZDRAVE NAVADE (izvajalka Šturm Milojka)
- 2.razred : OSEBNA HIGIENA (izvajalka Čušin Pajntar Mojca)
- 3.razred : ZDRAV NAČIN ŽIVLJENJA (izvajalka Velikanje Špelca)
- 4.razred: PREPREČEVANJE POŠKODB (izvajalka Štucin Irena)
- 5.razred: ZASVOJENOST (izvajalka Čušin Pajntar Mojca)
6. razred : ODRAŠČANJE (izvajalka Šturm Milojka)
- 7.razred : POZITIVNA SAMOPODOBA IN STRES (izvajalka Štucin Irena)
- 8.razred : MEDOSEBNI ODNOSI (izvajalka Velikanje Špelca)
- 9.razred: VZGOJA ZA ZDRAVO SPOLNOST (izvajalka Šturm Milojka)

Vsebine delavnic (prvi steber) ob sistematskih pregledih.

- 1.razred: ZAJČKOVA POT V ŠOLO (izvajalka Šturm Milojka)
- 3.razred : DEJAVNO PREŽIVLJANJE PROSTEGA ČASA (izvajalka Šturm Milojka)
- 6.razred : ODRAŠČANJE (izvajalka Šturm Milojka)
- 8.razred: GIBAM SE (izvajalka Šturm Milojka)

1.letnik : TELESNA TEŽA (izvajalka Šturm Milojka)

3. letnik: ZA ZDRAVO IN VARNO LJUBEZEN (izvajalka Šturm Milojka)

Šturm Milojka, dipl. med. s., lr

8. ZOBOZDRAVSTVENA VZGOJA

V Idrijsko – Cerkljanski občini je zobozdravstvena vzgoja zelo razširjena. Cilj zobozdravstvene vzgoje je z dispanzersko metodo dela in preventivo ohranjati ali celo izboljšati zdravstveno stanje otrok in mladine. Velik del zobozdravstvene vzgoje predstavlja tekmovanje Čisti zobje ob zdravi prehrani v katerem sodelujejo učenci od prvega do petega razreda.

V tekmovanju Čisti zobje sodelujejo učenci od prvega do petega razreda, na OŠ Sp. Idrija tudi šesti razred. Na OŠ Črni Vrh pa celo do 9. razreda (na željo učiteljev). Za vsak razred je na voljo približno 45 minut (1 šolska ura).

V tekmovanju z novim šolskim letom 2016/2017 sodeluje 981 učencev. Osnovna šola Idrija (430) s podružnicama Godovič (48) in Zavratac (5), Osnovna šola Spodnja Idrija (151) s podružnico Ledine (12), Osnova šola Cerčno (202) s podružnico Šebrelje (10) in Osnovna šola Črni Vrh nad Idrijo (123). V tekmovanju sodelujejo tudi dva razreda z nižjim izobrazbenim standardom in pa otroci s posebnimi potrebami.

Spodnja tabela prikazuje število razredov, ki jih do 8x v šolskem letu nenapovedano obiščem za pregled zob, demonstriram pravilno tehniko umivanja zob, na koncu zobe še fluoriram (zobe s ščetko premažemo z gelom, ki vsebuje fluor) (Tabela 15).

Tabela 15: Število razredov, ki sem jih mesečno obiskala

ŠOLA	ŠTEVILO RAZREDOV	SKUPAJ
OŠ IDRIJA	18	Skupno 61 razredov mesečno za pregled
OŠ GODOVIČ	5	
OŠ ZAVRATEC	Kombinirano (3 razredi)	
OŠ SP. IDRIJA	8	
OŠ LEDINE	Kombinirano (4 razredi)	
OŠ ČRNI VRH	9	
OŠ CERKNO	10	
ŠEBREJLE	Kombinirano (2 razreda)	

Načrt vsebin v šolskem letu:

- 1x letno 45 minut uvodna ura (predstavitev tekmovanja, delitev kartončkov, obrazložitev pregleda zob)
- do 8x letno 45 minut kontrola zob v vsakem razredu, fluorizacija, demonstracija umivanja oz poduk o umivanju ob zdravi prehrani
- vnašanje v Hipokrat, e-anketa, priprava ur, priprava materiala, evidenčne mape,...
- brošura
- statistična poročila

Otroci, ki obiskujejo višjo stopnjo (od 6. – 9. razreda in srednješolci) po večini niso več vključeni program preverjanja čistosti zob. Vključeni pa so v preventivne sistematske preglede. V sklopu teh vsebin dobijo tudi zdravstveno – vzgojne vsebine na temo zob, v obliki brošure. V planu so tudi 30 minutna predavanja, ki naj bi jih vsak razred poslušal, vendar do sedaj še niso bila izvedena zaradi pomanjkanja časa in težke uskladitve z datumi med razredi in preventivno sestro, ki skrbi za čiste zobe.

Zobozdravstveno vzgojo se izvaja tudi v vseh vrtcih v idrijsko – cerkljanski regiji.

V zobozdravstveno preventivno v vrtcih je bilo v šolskem letu 2016/2017 vključenih približno 250 predšolskih otrok, ki so večinoma pred vstopom v šolo (starostna skupina 5-6 let). Otroci pred vstopom v šolo vsakodnevno ščetkajo zobke po zajtrku. Pri mojem obisku je bil poudarek na skrbi za zdrave zobke in učenju pravilne tehnike umivanja zob, ki so jo otroci nato tudi vsakodnevno izvajali pod vodstvom vzgojiteljic. Poleg demonstracije pravilnega ščetkanja sem izvedla tudi zdravstveno vzgojno delo v smislu zanimivih poučnih zgodbic na temo zob. Otroci so lahko tako spoznali na zanimiv način katere zobe imamo, naloge naših zob, pomen pravilne prehrane za zdravje zob, različne pripomočke za umivanje zob, pomen rednega obiskovanja zobozdravnika. Vse to na podlagi zanimivim poučnih zgodbic, ki jim približajo skrb za zdrave zobe, prehrano in osebno higieno. Na željo vzgojiteljic sem včasih pripravila tudi kakšno drugo temo – npr. pomen umivanja rok, pomen zdrave prehrane, splakovanje ust...

V mlajših skupinah na željo vzgojiteljic predstavitev poučne zgodbice in demonstracijo čiščenja zob 1x-2x letno, na željo tudi na drugo zdravstveno tematiko.

Ostale aktivnosti, ki so bile izvedene v letu 2016:

- 4 predavanja v Šoli za bodoče starše. V predavanju, ki je vsakič trajalo približno 60 – 90 minut je predstavljena, kako pomembna je skrb za ustno zdravje že med samo nosečnostjo. Kakšna mora biti skrb za otrokove zobke v prvih letih življenja, kako so pomembni obiski pri zobozdravniku, razvade, pomen zdrave prehrane, kakšne pripomočke vse imamo za umivanje in nego zob, bolezni zob in obzobnih tkiv, demonstracija čiščenja zob na lutki.

- Dan zdravja v Cerknem
- Predavanje za varovance Doma upokojencev Idrija (enota Marof) o skrbi za zdrave zobe in zobne nadomestke, predstavitev bolezni zob in obzobnih tkiv, pripomočkov za skrbno higieno, pomen zdrave prehrane.
- indicidulana obravnava otrok s starši v kabinetu za zobozdravstveno vzgojo.

Špelca Velikanje, dipl. med. sestra, Ir

9. DAN ZDRAVJA

Zdravstveni dom Idrija je ob podpori Koncerna Kolektor tudi v letu 2016 pripravil osrednjo promocijsko prireditev Dan zdravja, ki je namenjena promociji zdravja in spodbujanju zdravega življenjskega sloga vseh generacij. Tema prireditve, ki je potekala v soboto, 14. maja 2016, je bila »Zdravje se začne že zjutraj«.

Prireditve smo želeli pripraviti zunaj, ob Večnamenskem centru Cerknno, pod igrišči Osnovne šole, a smo se zaradi slabega vremena dan pred prireditvijo odločili, da je pripravimo v prostorih OŠ Cerknno.

Poleg stalnih, sodelujočih partnerjev v projektu – to so OŠ Cerknno, OŠ Spodnja Idrija, OŠ Idrija, Vrtec Idrija, Idrijsko-cerkljanska razvojna agencija, Koncern Kolektor, Varstveno delovni center Idrija, so se v izvedbo projekta letos aktivno vključili še Vrtec Cerknno, Občina Cerknno, Center šolskih in obšolskih dejavnosti Cerknno, KUD Cerknno, Društvo prijateljev mladine Cerknno, društvo Azimut Cerknno, Društvo slepih in slabovidnih, Lekarna Ljubljana. V prostorih šole je prvič na tej lokaciji zaživela tržnica lokalnih izdelkov in pridelkov, med ponudniki so bili Kmetija Na Ravan, Kmetija Pri Bašlju, s siri in mlečnimi izdelki, TESING s.p., Polak suhomesnati izdelki, Marija Bevk, prepeličja jajca in Naturalina, izdelki za nego obraza in telesa. Svoje stojnice so imeli tudi Vzajemna, Lekarna Ljubljana, VDC Idrija, Koncern Kolektor, Društvo slepih in slabovidnih, ZD Idrija. Sodelavci ZD Idrija smo izvajali meritve krvnega sladkorja, holesterola, krvnega tlaka, z interpretacijo rezultatov na licu mesta, za obisk “improviziranih ambulant” se je odločilo kar 120 ljudi.

Kar dvakrat smo na Dan zdravja organizirali test hoje – jutranjega ob 9h se je udeležilo 10 ljudi, dopoldanskega, po 11. uri, 17. Bogat je bil tudi kulturni program, v katerem so sodelovali Ježki Vrtca Cerknno, KUD Cerknno, pevski zbor OŠ Idrija, muzikantje, program so povezovali učenci OŠ Cerknno. Na prizorišču smo v uri pilatesa spoznavali vrline, ki jih ta aktivnost ponuja, delavnico za otroke in odrasle pa je pripravila Ana Bogataj.

Med številnimi novostmi, med katerimi je bila osrednja ta, da smo **prireditve v letu 2016 organizirali v Cerknem**, so bile tudi številne dejavnosti in animacije za otroke. Z izborom teme "Zdravje se začne že zjutraj" smo želeli poudariti, da se skrb za zdravje in spodbujanje zdravega življenjskega sloga začne že v otroštvu.

Učenci in učenke OŠ Idrija in Spodnja Idrija, na prireditvi se nam jih je v Cerknem pridružilo okrog 60, so se zabavali na različnih delavnicah, ki so jih zanje pripravili sodelavci OŠ Cerkno in OK Azimut Cerkno. Za najmlajše – otroke vrtca – pa je bilo poskrbljeno z delavnico "**Pozdravi svojega pliška**", v kateri sta sodelovala ZD Idrija in Vrtec Cerkno. Otroci so lahko ustvarjali tudi na delavnici, ki jo je pripravilo Društvo prijateljev mladine Cerkno, si poslikali svoj obraz z zanimivo animacijsko ekipo, ki jo je na Dan zdravja pripeljala Lekarna Ljubljana, zato na dogodku ni manjkal niti njihov zmajček.

Naj povemo, da smo v sklopu Dneva zdravja s pomočjo Vrtca Cerkno in Idrija pripravili razstavo izdelkov, ki so jih na temo dneva zdravja pripravili najmlajši.

Maja Filipič Trpin, dipl. upr. org.,
poslovna sekretarka, lr

10. DRŽAVNI PREVENTIVNI PRESEJALNI PROGRAMI ZA ZGODNJE ODKRIVANJE RAKA

10.1 Program DORA

Je presejalni program državni program za raka dojk, ki omogoča ženskam med 50. in 69. letom pregled dojk z mamografijo na vsaki dve leti. Če se rak odkrije zgodaj, je zdravljenje zelo uspešno.

V CPZ v okviru CINDI delavnic, promovira Program Dora z ozaveščanjem žensk, o pomembnosti mamografije, (ki bo v Idriji ponovno v letu 2018) in rednih pregledih pri ginekologu.

10.2 Program SVIT

Program Svit je državni preventivni zdravstveni program, ki je namenjen preprečevanju in zgodnjemu odkrivanju raka na debelem črevesu in danki. Vključuje moške in ženske v starosti od 50 do 74 let, in sicer vsaki 2 leti. Center za promocijo zdravja Zdravstvenega doma Idrija, je v sodelovanju z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje (NIJZ) in Krajevno skupnostjo mesto Idrija, v soboto, 27.8.2016, organiziral Svitov dan, s prikazom napihljivega modela debelega črevesa.

Na Mestnem trgu je bila postavljena maketa napihljivega debelega črevesa ter stojnica s promocijskim materialom Programa Svit. Udeleženci so ob prihodu izpolnili anketo o poznavanju Programa Svit, nato so se s strokovnjaki sprehodili skozi velikansko maketo debelega črevesa in si ogledali najpogostejše bolezenske spremembe.

Svitovega dne se je udeležilo skupaj 146 obiskovalcev. Med udeleženci je bilo veliko otrok, v spremstvu staršev. Otroci so si ogledali tridimenzionalni priročnik o prebavljanju. 36 obiskovalcev je bilo naključnih, med njimi so bili tudi tujci, kateri pa so bili presenečeni nad predstavitvijo programa Svit. 96 obiskovalcev je izpolnilo anketni vprašalnik. Analiza je pokazala, da kar 92,8 odstotkov vprašanih pozna Program Svit, 7,2 odstotkov vprašanih je odgovorilo, ne vem. Da pa deluje v ZD Idrija Svitova informativna točka, je vedelo le 51 odstotkov vprašanih.

V ZD Idrija 2 uri tedensko deluje Svitova informativna točka, kjer lahko ljudje dobijo vse potrebne informacije o programu Svit (pomoč pri izpolnjevanju vprašalnikov, kako oddati vzorce, kako se pripraviti na kolonoskopijo, itd.).

Program Svit je predstavljen na vseh uvodnih delavnicah Programa svetovanja za zdravje. V letu 2016, jih je obiskalo 83 oseb. Svitova stojnica je bila tudi sestavni del Dneva zdravja, ki je bil organiziran v Cerknem. Po podatkih NIJZ Slovenije se ozaveščenost ljudi kaže, tudi pri visoki odzivnosti občanov občin Idrija in Cerkno, ki je nad 70 odstotna.

Od leta 2009 do 2014 (leto 2014 še ni dokončno, saj čakamo podatke Registra raka) je bilo v Idriji odkritih 14 RDČD, v Cerknem pa 5 (podatki iz registra raka).

10.3 Program ZORA

Program je namenjen zgodnjemu odkrivanju predrakavih sprememb materničnega vratu. V letu 2016 je bilo na pregled vabljenih 542 žensk, na vabilo se jih je odzvalo 307, kar predstavlja 56 %. Leto prej je bilo na pregled vabljenih 382 žensk, odzvalo se jih je 250, kar predstavlja 65 %.

Strokovno poročilo pripravila:
Ana Ogrič Lapajne, dr. med., spec.
Strokovni vodja, Ir

D. ZAKLJUČEK

Zdravstveni dom Idrija je v letu 2016 posloval zelo uspešno in s pozitivnim finančnim izidom. Ocenjujemo, da smo v veliki meri izpolnili cilje, ki smo si jih zadali. Poslovni izid izkazuje presežek prihodkov nad odhodki navkljub obsežnim investicijam v osnovna sredstva.

Delo v referenčnih ambulantah je zaživelo v polni meri, kar se odraža tudi v zadovoljstvu naših uporabnikov. Na popolnoma novih temeljih deluje ambulanta interne medicine. Pomemben doprinos k pozitivnemu računovodskemu izkazu pa prispeva tudi nova ambulanta medicine dela, prometa in športa.

Nadaljevali smo s projektom Kakovost in z rednimi internimi strokovnimi izobraževanji. Končno nam je uspeli zagotoviti popolno ločitev ambulant družinske medicine od službe nujne medicinske pomoči.

Smo odgovorni do okolja, zato pristopamo k oblikovanju naših prostorov po meri invalidov in se s svojimi aktivnosti vključujemo v projekte promocije zdravja med prebivalci.

Zdravstveni dom Idrija je v zadnjih štirih letih postal v širšem okolju prepoznavna zdravstvena ustanova, ki postaja pomemben partner pri razvoju zdravstvene dejavnosti v širšem družbenem interesu zagotavljanja boljšega in bolj kakovostnega zdravstvenega varstva za vse občane.